

శ్రీరస్తు

శ్రీ శివగీత

ప్రథమాధ్యాయము

భక్తినిరూపణ యోగము

సూత ఉవాచ :

- అథాఽత స్సంప్రవక్ష్యామి - శుద్ధకైవల్యముక్తిదమ్,
అనుగ్రహాన్తహేశస్య - భదుఃఖస్య భేషజమ్. 1
- న కర్తృణామమాప్యోవై - ర్ష దానై స్తపసాఽపి వా,
కైవల్యం లభతే మర్త్యః - కిం తు జ్ఞానేన కేవలమ్. 2
- రామాయ దండకారణ్యే - పార్వతీపతివా పురా,
యా ప్రోక్తా శివగీతాఖ్యా - గుహ్యో ధుహ్యతమాసి సా. 3
- యస్యా శ్రృ వణమాత్రేణ - నృణాం ముక్తి ర్రువా భవేత్,
పురా సనత్కుమారాయ - స్యాందేనాఽభిహితా హి సా. 4
- సనత్కుమారః ప్రోవాచ - వ్యాసాయ ఋషిసత్తమాః,
మహ్యం కృపాతిరేకేణ - ప్రదదౌ బాదరాయణః 5
- ఉక్తం చ తేవ కస్తేచి - న్న దాతవ్యమిదం త్వయా,
సూతపుత్రాఽన్యథా దేవాః - క్షుభ్యంతి చ శపంతి చ. 6
- అథ పృష్ఠో మయా విప్రో - భగవాన్బాదరాయణః,
భగవాన్! దేవతాస్సర్వాః - క్షుభ్యంతి చ శాపంతి చ. 7
- తాసామత్రాఽస్తి కా హాని - ర్యయా కుప్యన్తి దేవతాః,
పారాశర్వోఽథ మామాహ - యత్స్పృష్టం శృణు వత్సల! 8
- నిత్యాగ్నిహోత్రిణో విప్రో - స్సన్తి యే గృహమేభివః,
త ఏవ సర్వఫలదా స్సు - నరాణాం కామధేనవః 9
- భక్ష్యం భోజ్యం చ పేయం చ - యద్యదిష్టం సుసర్వాణామ్,

అగ్నో హవితేన హవిషా - తత్సర్వం లభ్యతే దివి	10
నాన్యదస్తి సురేశానా - మిష్టసిద్ధిప్రదం దివి, దోగ్ధీ ధేనుర్యథా నీతా - దుఃఖదా గృహమేధినామ్.	11
తదైవ జ్ఞానవాన్ విప్రాః - దేవానాం దుఃఖదో భవేత్, త్రిదశాస్తేన విఘ్నన్తి - ప్రవిష్టా విషయం నృణామ్.	12
తతో న జాయతే భక్తి - శ్శివే కస్యాపి దెహినః, త స్మా దవిదుషో నైవ - జాయతే శూలపాణివః.	13
యథాకథాచిజ్ఞాతాపి మధ్యే విచ్ఛిద్యతే నృణామ్, జాతం వాపి షివజ్ఞానం - విశ్వా సం న భజత్యలమ్.	14
యద్యేవం దేవతా విఘ్నమాచరన్తి తనూభృతామ్, పౌరుషం తత్ర క స్యాప్తి - యేవ ముక్తిర్భవిష్యతి ?	15
సత్యం సూతాత్మజ! బ్రూహి - తత్రోపాయోఽప్తివా న వా? కోటిజన్మార్జితైః పుణ్యైః - శ్శివే భక్తిః ప్రజాయతే.	16
ఇష్టాపూర్తాని కర్మాణి - తెనాచరతి మానవః, శివార్పణభియా కామా - స్పరిత్యజ్య యథావిధి.	17
అనుగ్రహ తేన శంభో - ర్జాయతే స్సుదృఢో వరః, తతో భీతాః పలాయన్తే - విఘ్నం హిత్వా సురేశ్వరాః.	18
జాయతే తేన శుశ్రూషా - చరితే చంద్రమౌళివః, శృణ్వతో జాయతే జ్ఞానం - జ్ఞానాదేవ విముచ్యతే.	19
బహునాఽత్ర కిముక్తేన - యస్య భక్తి శ్శివే దృఢా, మహాపాపాపాపాపాఘ - కోటిగ్రస్తో విముచ్యతే.	20
అనాదరేణ శాత్యేవ - పరిహాసై రసూయయా, శివభక్తిరతశ్చేత్స్యా - దంత్యజోఽపి విముచ్యతే.	21
శివభక్తిశ్చ సర్వే షాం - సర్వదా సర్వతోముఖా, తస్యాం చ లిప్యమావాయాం - యన్తు మర్త్యో నిముచ్యతే.	22

సంసార బంధనా త్తస్యా - ధన్య : కో వా విమూఢభీః, నియమాద్యస్తు కుర్వీత - భక్తిం వా ద్రోహమేవ వా.	23
తస్యాపి చేత్త్వపన్నోఽసౌ - ఫలం యచ్ఛతి వాంఛితము, ఋద్ధం దత్తే నియమేవాసౌ - తస్మై దత్తే జగత్ప్రయమ్.	25
తస్యాఽస్యశక్తో నియమా - న్నమస్కారం ప్రదక్షిణామ్. యః కరోతి మహేశస్య - తస్మై తుష్టో భవేచ్ఛివః.	26
ప్రదక్షిణాస్యశక్తోఽపి - యస్సాంఘే చింతయేచ్ఛివమ్. గచ్ఛస్యముపనిష్టో వా - తస్యాఽభీష్టం ప్రయచ్ఛతి, చందనం బిల్వకాష్ఠస్య - పుష్పాణి వనజాస్యాపి.	27
ఫలాని తాదృశాన్యేన - యస్య ప్రీతికరాణి వై, దుష్కరం తస్య సేవాయం - కిమస్తి భువనత్రయే.	28
వన్యేషు యాదృశీ ప్రీతి - ర్వర్తతే పరమేశితుః, ఉత్తమేష్వపి నాస్త్యేవ - గ్రామజేష్వపి తాదృశీ.	29
తం త్యక్త్వా తాదృశం - దేవం యస్సేవేతాఽన్యదేవతామ్, స హి భాగీరథీం త్యక్త్వా - కాంక్షతే మృగతృష్ణికామ్.	30
కిం తు యస్యాస్తి దురితం - కోటిజన్మసు సంచితమ్. తస్య ప్రకాశతే నాఽయం - త్వర్థో మోహాంధచేతసః.	31
న కాలనియమో యత్ర - న దేశస్య స్థలస్య చ, యత్రాస్య రమతే చిత్తం - తత్ర ధ్యానేన కేవలమ్,	32
స్వాత్మత్వేన శివస్యాఽసౌ - శివసాయుజ్యమాఘ్నయాత్, అతిస్వల్పతరాయుః - ర్భూతేశాంశాభిపోఽపి యః.	33
స తు రాజాఽహమస్తీతి - వాదినం హన్తి స్వాఽన్వయమ్, కర్తపి సర్వలోకానా - మక్షయైశ్వర్యవానపి.	34
శివశ్శివోఽహ మస్తీతి - వాదినం యం చ కాంచన, ఆత్మనా సహ తాదాత్మ్య - భాగీనం కురుతే భృశమ్.	35

ధర్మార్థకామమోక్షాణాం - పారం యాస్యన్తి యేవ వై, మునయ స్తత్ప్రవక్ష్యామి - వ్రతం పాశుపతాభిధమ్.	36
కృత్వా టు విరాజాం దీక్షాం - భూతిరుద్రాక్షధారిణః, జపంతో వేదసారాఖ్యం శివనామ సహస్రకమ్.	37
సంత్యజ్య తేన మర్త్యత్వం చైవీం తనుమావాస్య చ, తతః ప్రపన్నో భగవాం - చ్ఛంకరో లోకశంకరః.	38
భవతాం దృశ్యతా మేత్య - కైవల్యం వః ప్రధాస్యతి, రామాయ దండకారణ్యే - యాత్రపాదాత్కుంభసంభవః, తత్సర్వం ప్రవక్ష్యామి - శృణుధ్వం భక్తియోగీనః.	39

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే శివగీతాయాం ప్రథమోఽధ్యాయః

అథ ద్వితీయాధ్యాయము

వైరాగ్య యోగము

ఋషయః ఉచుః -

- కిమర్థ మాగతోఽగస్త్యో - రామచంద్రస్య సన్నిభిమ్,
కథం వా విరాజాం దీక్షాం - కారయామాస రాఘవమ్. 1
- తతః కిమాప్తావా న్రామః - ఫలం తద్వక్తుమర్హసి,
రావణేవ యదా పీతాఽపహృతా జనకాత్మజా. 2
- తదా వియోగదుఃఖేన - విలపన్నాస రాఘవః,
నిర్నిద్రో నిరహంకారో - నిరాహారో దివానిశమ్. 3
- మోక్తుమైచ్ఛత్తతః ప్రాణా - న్నానుజో రఘునందనః,
లోపాముద్రాపతి రాజ్ఞాత్వా - తప్య సన్నిభి మాగమత్. 4
- అథ తం బోధయామావ - సంసారాఽసారతాం మునిః,
కిం విషీదసి రాజేన్ద్ర కాన్తా కస్య విచార్యతామ్. 5
- జడః కిన్ను విజానాతి - దేహోఽయం పాంచభౌతికః,
నిర్లేపః పరిపూర్ణశ్చ - సచ్ఛిదానందవిగ్రహః. 6
- ఆత్మా న జాయతే నైవ - మ్రియతే న చ దుఃఖబాక్,
సూర్యోఽసౌ సర్వలోకస్య - చక్షుష్యేన వ్యవస్థితః. 7
- తథాపి చాక్షుషైర్దోషై - ర్న కదాచి ద్విలిప్యతే,
సర్వభూతాఽన్తరాత్మాపి తద్వద్దుఃఖైర్న లిప్యతే. 8
- దేహోఽపి మలపిణ్డోఽయం - ముక్తజీవో జడాత్మకః,
దహ్యతే వహ్నినా కాష్టై - శ్శివాద్వైర్భక్త్యతేఽపి వా, 9
- తథాపి నైవ జానాతి విరహే తస్య కా వ్యథా,
సువర్ణగౌలీ దూర్వాయా - దళవ ఛ్యామలాపి వా, 10
- పీనోత్తుంగ స్తనాభోగ - భుగ్నసూక్తానలగ్నకా,

బృహన్నీతంజజఘనా - రక్తపాదసరోరుహా	11
రాకాచన్త ముఖీంబ - ప్రతిబింబరదచ్చదా, నీలేందీవరనీకాశ - నయనద్వయశోభితా.	12
మత్తకోకిలసల్లాపా - మత్తద్విరదగామినీ, కటాక్షైరమగూఘోతి మాం - పంచేషుశరోత్తమైః.	13
ఇతి యో మన్యతే మూర్ఖ - స్ప చ పంచేషుశాసితః, తస్యాఽవివేకం వక్ష్యామి - శృణుష్వాఽవహితో నృప.	14
న చ స్త్రీ న పూమానేష - న చైవాయం నపుంసకః, అమూర్తః పురుషః పూర్ణో - ద్రష్టా సాక్షీ సజీవనః.	15
యా తన్వంగీ మృదు ర్బాలా - మలపిండాత్తికా జాడా, పా న పశ్యతి యత్కించిన్న - శృణోతి న జిఘ్రతి.	16
చర్మమాత్రా తను స్తప్యా - బుద్ధ్యా వీక్షస్వ రాఘవ! యా ప్రాణాదధికా సైవ - హస్త తే స్యాద్స్పృణాస్పదమ్.	17
జాయంతే యది భూతేభ్యో - దెహివః పాంచభౌతికాః, ఆత్మా య దే కల స్తేషు - పరిపూర్ణ స్సనాతనః.	18
కా కాంతా తత్ర కః కాంత - స్సర్వ ఏవ సహోదరాః, నిర్మితాయాం గృహావళ్యాం - తడవచ్ఛిన్నతాం గతమ్.	19
నభ స్తస్యాం తు దగ్ధాయాం - న కాంచి త్సతి మృచ్ఛతి, తద్వ దాత్మాపి దేహేషు - పరిపూర్ణ స్సనాతనః.	20
హన్యమానేషు తేష్యేవ - స్వయం నైవ హి హన్యతే, హంతా చేన్యన్యతే హన్తుం - హత శ్చేన్యన్యతే హతమ్.	21
తా పుభౌ న నిజానీతో - నాయం హస్త న హన్యతే, తస్మాన్మృపాతిదుఃఖేన - కిం భేదస్యాస్తి కారణమ్.	22
స్వస్వరూపం విదిత్వేదం - దుఃఖం త్యక్త్వా సుఖీ భావ, శ్రీ రామ ఉవాచః-	

మునే! దేహస్య నో దుఃఖం - నైవ చేత్పరమాత్మనః.	23
సీతావియోగదుఃఖాగ్ని - ర్కాం భస్మీకురుతే కథమ్?	
సదాఽనుభూయతే యోఽర్థ - స్స నాస్తీత త్వయేరితః.	24
జాయతాం తత్ర విశ్వాసః - కథం మే మునిపుంగవ!	
అన్యోఽస్తి నాస్తికో భోక్తా - యేన జన్తుః ప్రతప్యతే.	25
సుఖస్య వాపి దుఃఖస్య - త ద్ద్రుహి మునిసత్తమ!	
దుర్జ్ఞే యా శాంభవీ మాయా తయా సమ్మోహ్యతే జగత్	26
నూయాం తు ప్రకృతిం విద్ధి - మాయినం తు మహేశ్వరమ్,	
తస్యాఽవయభూతైస్తు - వ్యాప్తం సర్వమిదం జగత్.	27
సత్యజ్ఞానాత్మకోఽనన్తో - విభురాత్మా మహేశ్వరః,	
తస్యైవాంశో జీవలోకే - ప్రాణివాం హృదయే స్థితః.	28
విస్ఫులింగా యథా - వహ్ని - ర్జాయన్తే కాష్ఠయోగతః,	
అనాదికర్మసంబంధా - త్తద్వదంశా మహేశితుః.	29
అనాదివాసనాయుక్తాః - క్షేత్రజ్ఞా ఇతి తే స్ఫుతాః,	
మనో బుద్ధిరహంకార - శ్చిత్తం చేతి చతుష్టయమ్.	30
ఆంతఃకరణమిత్యాపః - స్తత్ర తే ప్రతిబింబితాః,	
జీవత్వం ప్రాప్నుయుః - కర్మ ఫలభోక్తార ఏవ తే.	31
తతో వైషయకం తేషాం - సుఖం వా దుఃఖమేవ వా,	
త ఏవ భుంజతే భోగాఽఽ - యాతనేఽస్మిన్ శరీరకే.	32
స్థావరం జంగమం చేతి - ద్వివిధం వపురుచ్యతే,	
స్థావరా స్తత్ర దేహా స్సుక్మా - సూక్ష్మా గుల్మలతాదయః.	33
అండజా స్వేదజా స్తద్వ - దుద్భిజ్జా ఇతి జంగమాః,	
యోని మన్యే ప్రపద్యన్తే - శరీరత్యాయ దేహినః.	34
స్థాణు మన్యే ప్రపద్యన్తే - యథాకర్మ యథాశ్రుతమ్,	
సఖ్యహం దుఃఖహం చేతి - జీవ ఏవాఽభిమన్యతే.	35

నిర్లపోఽపి పరంజ్యోతి - ర్శోహిత శృంభుమాయయా, కామః క్రోధ స్తథా లోభో - మదో మాత్సర్య మేన చ.	36
మోహశ్చేత్యలిషడ్వర్గ - మహాంకారగతం విదుః, స ఏవ బాధ్యతే జీవ - స్స్వప్నజాగ్రదవస్థయోః.	37
సుషుప్తౌ తదభావాచ్చ - జీవశృంకరతాం గతః, స ఏవ మాయయా స్పృష్టః - కారణం సుఖదుఃఖయోః.	38
శుక్తౌ రజతనద్విశ్వం - మాయయా దృశ్యతే శివే, తతో వివేకజ్ఞానేన - న కోఽప్యత్రాఽస్తి దుఃఖభాక్.	39
తతో విరామ దుఃఖాత్త్వం - కిం ముధా పరితస్యసే, మునే! సర్వమిదం సత్యం - యన్మదగ్రే త్వయేరితమ్.	40
తథాపి న జహత్యేత - త్పారబ్ధాదృష్ట ముల్బలమ్, మత్తం కుర్యా ద్యథా మద్యం - నష్టా విద్యమపి ద్విజమ్.	41
తద్వ త్పారబ్ధభోగోఽపి - న జహతి వివేకినమ్, తతః కిం బహునోక్తేన - ప్రారబ్ధ స్స శివస్ఫురః.	42
బాధతే మామ్ దివారాత్ర - మహాంకారోఽపి తాదృశః, అత్యంతపీడితో జీవ - స్థూలదేహం విముంచతి.	43
తస్మా జ్ఞీవాప్తయే మహ్యా - ముపాయః క్రియతాం ద్విజ!	
ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం ద్వితీయోఽధ్యాయః	

తృతీయాధ్యాయము

విరజాదీక్షాలక్షణయోగము

అగస్త్య ఉవాచః -

- న గృహ్లాతి వచః పథ్యం - కామక్రోధాదిపీడితః,
హితం వ రోచతే తప్య - ముమూర్షోలివ భేషజమ్. 1
- మధ్యేసముద్రం యా నేతా - సీతా ధైత్యేన మాయనా,
ఆయాస్యతి వరశ్రేష్ఠ! - సా కథం తవ సన్నిధిమ్! 2
- బధ్యన్తే దేవతా స్సర్వా - ద్వారా మర్కటయుథావత్,
కిం చ చామరధారిణ్యో - యస్య సన్తి సురాంగనాః. 3
- భుంక్తే త్రిలోకీ ముఖిలాం - య శృంభువరదల్పితః,
నిష్కంటకం తస్య జయః - కథం తవ భవిష్యతి? 4
- ఇంద్రజిన్నామ పుత్రో య - స్తస్యాఽస్తీశవరోద్ధతః,
తస్యాగ్రే సంగరే దేవా - బహువారం పలాయితాః. 5
- కుంభకర్ణహ్వాయో భ్రాతా - యస్యాస్తి సురమాదవః,
అన్యో దివ్యాస్త్రసంయుక్త - శ్చిరంజీవీ విభీషణః. 6
- దుర్గం యస్యాఽస్తి లంకాఖ్యం దుర్జయం దేవదానవైః,
చతురంగబలం యస్య - వర్తతే కోటిసంఖ్యయా. 7
- ఏకాకివా త్వయా జేయ - స్స కథం నృపనందన!
ఆకాంక్షతే కరే దుర్తుం - బాలశ్చంద్రమసం యథా. 8
- తథా త్వం కామమోహేవ - జయం తస్యాఽభివాంఛసి,
క్షత్రియోఽహం మునిశ్రీష్ఠ! - భార్యా మే రక్షసా హృతా. 9
- యది తం న నిహన్త్యాశు - జీవనే మేఽస్తి కిం ఫలమ్,
అత స్తే తత్త్వబోధేన న - మే కించిత్తు యోశమ్. 10
- కామక్రోధాదయ స్సర్వే - దహంతే తే తమం మమ,

అహంకారోఽపి మే నిత్యం - జీవితం హర్తుముద్యతః.	11
హృతాయాం నిజాకాంతాయాం - శత్రుణా మమ తస్య వా, యస్య త్వబుభుత్సా స్యా - తస్య లోకే పురుషోధమః.	12
తస్మా త్తస్య సదోపాయం - లంఘయిత్వాఽంబుభిం రణే, బ్రూహి మే మునిశారూఽత్వత్తో నాఽన్యోఽస్తి మే గురుః.	13
ఏవం చే చ్ఛరణం యాహి - పార్వతీపతిమన్యయమ్, స చే త్ప్రసన్నో భగవా - న్వాంఛితార్థం ప్రయచ్ఛతి.	14
దేవై రజేయ శ్శక్రాద్వై - ర్వలిణా బ్రహ్మణాఽపి వా, స తే వధ్యః కథం వా స్యా - చ్ఛంకరాఽనుగ్రహం నినా?	15
అత స్త్వాం దీక్షయిష్యామి - నిరజాగమ మాశ్రితః, తేన మార్గేణ మర్త్యత్వం - హిత్వా తేజోమయో భవ.	16
యేవ హత్వా రణే శత్రూ - స్సర్వానామా నవాస్స్యసి, అథ ప్రణమ్య రామ స్తం - దండవ మ్మనిసత్తమమ్.	17
ఉవాచ దుఃఖానిర్ముక్తిః - ప్రహృష్టేవాఽంతరాత్మనా. కృతార్థోఽహం మునే! జాతో - వాంఛితార్థో మమాగతః.	18
పీతాంబుభిః ప్రపన్నస్త్వం - యది మే కిము దుర్లభమ్? అత స్త్వం విరజాదీక్షాం - బ్రూహి మే మునిసత్తమ!	19
అగస్త్య ఉవాచః - షుక్లపక్షే చతుర్దశ్యా - మప్తమ్యాం వా విశేషతః, ఏకాదశ్యాం సోమవారే - ఆర్థా యథా సమారభేత్.	20
యం వామ మాపవర్యం రుద్రం - శాశ్వతం పరమేశ్వరమ్, పరాత్పరం పరం బహుం - పరాత్పరతరం శివమ్.	21
బ్రహ్మణం జనకం విష్ణోర్వహ్నే - ర్వాయో స్సదాశివమ్, ధ్యాత్వాఽగ్నినాఽవసథ్యాగ్నిం - విశోధ్య అ పృథక్ష్పృథక్.	22
పంచభూతాని సంయమ్య - దగ్ధ్వా గుణవిభిక్రమాత్,	

మాత్రాః పంచ చతస్రశ్చ - త్రిమాత్రా ద్వి స్తతః పరమ్.	23
ఏకమాత్ర మమాత్రం చ - ద్వాదశాంతవ్యవస్థితమ్, స్థిత్యాం స్థాప్యాఽమృతో భూత్వా - వ్రతం పాశుపతం చరేత్.	24
ఇదం వ్రతం పాశుపతం - వదిష్యామి సమాసతః, ప్రాతరేవ తు సంకల్ప్య - నిధాయాఽగ్నిం స్వశాఖయా.	25
ఉపూషిత శ్శుచిస్సాత - శ్శుక్లాంబరధరస్స్వయమ్, శ్శుక్లయ జ్ఞాపవీతశ్చ - శ్శుక్లఽమాల్యానురేపనః.	26
జుహుయా ద్విరజోమన్తైః - ప్రాణాపానాభిభిస్తతః, అనువాకాఽంతమేకాగ్ర - సమిదాజ్యచరూ స్పృథక్.	27
ఆత్మన్యగ్నిం సమారోప్య - 'యాతే అగ్నేతి' మంత్రతః, భస్మాదాయాగ్నిరిత్యాద్యై - ల్విమృజ్యాంగాని సంస్పృశేత్.	28
భస్మచ్ఛనో ద్విజో వింద - మహాపాతకసంభవైః, పాపై ల్విముచ్యతే నిత్యం - ముచ్యతే న చ సంశయః.	29
అగ్నివీర్యం యతో భస్మ - వీర్యవాన్భస్మసంయుతః, భస్మస్నానరతో విప్రో భస్మ - శాయీ జితేన్ద్రియః.	30
సర్వపాపవినిర్ముక్తః - శివసాయుజ్య మాప్నుయాత్, ఏవం కురు మహారాజ - శివనామసహస్రకమ్.	31
ఇదం తు సంప్రదాస్యామి - తేన సర్వ మవాప్స్యసి, ఇత్యుక్త్వా ప్రదదౌ తస్మై - శివనామసహస్రకమ్.	32
వెదసారాభిధం నిత్యం శివప్రత్యక్షకారకమ్, ఉక్తం చ తేన రామ! త్వం - జప నిత్యం దివానిశమ్.	33
తతః ప్రపన్నో భగవా - ననమహాపాశుపతాస్త్రకమ్, తుభ్యం దాస్యతి తేన త్వం - శత్రూహ్నత్వాఽఽస్య సి ప్రియామ్.	34
తస్మైవాఽస్త్రస్య మాహాత్మ్యా - త్సముద్రం శోషయిష్యసి, సంహారకాలే జగతా - మాస్తం త టపార్వతీపతేః.	35

తడాలాభే దావవానాం -జయ స్తవ సుదుర్లభః,

తస్మా ల్లభం తదేవాస్త్రం - శరణం యాహి శంకరమ్,

36

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం తృతీయోఽధ్యాయః

చతుర్థాధ్యాయము

శివప్రాదుర్భావము

శ్రీ సూత ఉవాచ :

- ఏవముక్త్యా మునిశ్రేష్ఠే - గతే తస్మిన్నిజాశ్రమమ్,
అథ రామగిరౌ రామః - పుణ్యే గోదావరీతటే. 1
- శివలింగం ప్రతిష్ఠాప్య - కృత్వా దీక్షాం యథావిధి,
భూతిభూషితసర్వాంగో - రుద్రాక్షాభరణై ర్యుతః. 2
- అభిషిచ్య జలైః పూర్ణై - ర్గౌతమీసింధుసంభవైః,
అర్చయిత్వా వన్యపుష్పై - స్తద్వ్యధ్వన్యఫలైరపి. 3
- భస్మచ్ఛనో భస్మశాయా - వ్యాఘ్రచర్మాపనే స్థితః,
నామ్నాం సహస్రం ప్రజప - న్నక్తందివ మనన్యభిః. 4
- మాసమేకం ఫలాహారో - మాసం పర్ణాశనస్తతః,
మాసమేకం జలాహారో - మాసం చ పవనాశనః. 5
- శాంతో దాంతః ప్రపన్నాత్కా - ధ్యాయన్నీవం మహేశ్వరమ్.
హృత్పాంకజే సమాసీన - ముమాదేహార్థధారిణమ్. 6
- చతుర్బుజం త్రిణయనం - విద్యుత్పింగజటాధరమ్,
కోటిసూర్యప్రతీకాశం - చన్దుకోటిసతపీమ్. 7
- సర్వాభరణసమ్ముక్తం - నాగయజ్ఞోపవీతినమ్,
వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం - వరదాభయధారిణమ్. 8
- వ్యాఘ్రచర్మోత్తరీయం చ - సురాసురనమస్కృతమ్,
సంచవక్త్రం చంద్రమౌళిం - త్రిశూలడమరూధరమ్. 9
- నిత్యం చ శాశ్వతం శుద్ధం - ధ్రువమక్షరమవ్యయమ్.
ఏవం నిత్యం ప్రజపతో - గతం మాసచతుష్టయమ్. 10
- అథ జాతో మహానాదః ప్రళయాంబుభిభీషణః,

సముద్రమథనోద్భూతమంద రావనిభృద్వనిః.	11
రుద్రబాణాగ్ని సందీప్త భృశత్తిపురవిభ్రమః,	
తమాకర్ణాథ సంభ్రాంతో యావత్సకృతి పుష్కరమ్.	12
తావదేవ మహాతేజో రామస్యాసీత్పురో ద్విజాః,	
తేజసా తేన సంభ్రాంతో నాపశ్యత్స దిశో దశ.	13
అంభీకృతేక్షణ సూర్యం మోహం యాతో నృపాత్మజః,	
విచిమ్బ్య తర్కయామాప దైత్యమాయాం ద్విజేశ్వరాః.	14
అథోత్థాయ మహావీర - సృజ్యం కృత్వా ధమ స్వకమ్,	
ఆవిధ్య నిశితై ర్బాలై - ర్దివ్యాస్తై రభిమమ్మితైః	15
ఆగ్నేయం వారణం పౌమ్యం మోహనం సౌరపార్వతమ్,	
విష్ణుచక్రం మహాచక్రం - కాలచక్రం చ వైష్ణవమ్.	16
రౌద్రం పాశుపతం బ్రాహ్మం - కౌబేరం కులిశాలినమ్,	
భార్గవాదిబహూన్యస్త్రా - ణ్యయం ప్రాయుజ్జ రాఘవః.	17
తస్మింప్తేజపి శప్తాణి - చాస్త్రాణ్యస్య మహీపతీః,	
విలీవాని మహాభ్రస్య - కరకా ఇవ నీరథౌ.	18
తతః క్షణేవ జజ్వాల - ధను స్తస్య కరా చ్ఛ్యుతమ్,	
తూణీరం చామ్గుళేత్రాణం - గోభికాపి మహీపతేః.	19
త ద్ధృష్ట్వా లక్ష్మణో భీతః - పపాత భువి మూర్ఛితః,	
అథాఽకించిత్రో రామో - జానుభ్యా మవనిం గతః,	
స్వరేణాఽప్యుచ్చరన్ను చ్ఛై - శ్శంభో రామసహస్రకమ్.	21
శివం చ దమ్భవ ద్భూమౌ - ప్రణనామ పునఃపునః,	
పునశ్చ పూర్వవచ్ఛాసీ - చ్చబ్ధో దిజ్జండలం స్వనన్.	22
చచాల వసుధా ఘోరం - పర్వతాశ్చ చ కంపిరే,	
అథ క్షణేన శీతాంశు - శ్శీతలం తేజ ఆదధత్.	23
ఉన్మీలితాక్షో రామస్తు - యావద్యావత్సపశ్యతి,	

తావద్దదర్శన వృషభం — సర్వాలమూరపంయుతమ్.	24
పీయూషనుధనోద్భూత — నవనీతస్య పిండవత్,	
ప్రోతస్వర్ణం మరకత — చ్ఛాయాశృమ్ద్యయాంచితమ్.	25
నీలరత్నేక్షణం ప్రాస్య — కంఠకంబలభూషితమ్,	
రత్నపల్యాణసంయుక్తం — నిబద్ధం శ్వేతచామరైః.	26
ఘంటికాఘర్ణరీశబైః — పూరయంతం దినో దశ,	
తత్రాఽఽసీనం మహాదేవం — శుద్ధస్ఫటికవిగ్రహమ్.	27
కోటిసూర్యప్రతీకాశం — కోటిశీతామ్ముశీతలమ్,	
వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం — నాగయజ్ఞోపవీతనమ్.	28
సర్వాలమూరసంయుక్తం — విద్యుత్పిమ్మజటాధరమ్,	
నీలకంఠం వ్యాఘ్రచర్మో — త్తరీయం చమ్ము ఖణేమ్.	29
నానావిధాయుధోద్భాసి — దశబాపఠం త్రిలోచనమ్,	
యువానం పురుషశ్రేష్ఠం — సచ్చిదానమ్దవిగ్రహమ్.	30
తత్రైవ చ సుఖాసీనాం — పూర్ణ చమ్ము నిఖణామ్,	
నీలేందీవరదామాభా — ముద్యన్తరకతస్రభామ్.	31
ముక్తాభరణసమ్ముక్తాం — రాత్రిం తారాచితామివ,	
విమ్మ్యక్షితిధరోత్తుమ్మ — కుచభారభారాలసామ్.	32
సదసత్సమ్మయావిష్ట — మధ్యదేశామ్తరాం వరామ్,	
దివ్యాభరణసమ్ముక్తాం — దివ్యగమ్మానులేపనామ్.	33
దివ్యమాల్యాంబరధరాం — నీలేందీవరలోచనామ్,	
అలకోద్భాసివదనాం — తాంబూలగ్రాసశోభితామ్.	34
శివాలిమ్మనసంజాత — పులకోద్భాసివిగ్రహామ్,	
సచ్చిదానమ్దరూపాడ్యాం — జగన్మాతరమంబికామ్.	35
సౌమ్దర్యసౌరసమ్దోహం — దదర్శ రఘునమ్దనః,	
స్వస్వవాహనసంబద్ధా — న్నానాయుధలసత్కరాన్.	36

బృహద్రథంతరాదీని — సామాని పరిగాయతః,	
స్వస్వకాంతాసమాయుక్తా — నిక్వాలాన్పరితస్త్వితాన్.	37
అగ్రగం గరుడారూఢం — శంఖచక్రగదాధరమ్,	
కాలాంబుదప్రతీకాశం — విద్యుత్కాంతశ్రీతాయుతమ్.	38
జపంతమేకమనసా — రుద్రాధ్యాయం జనార్దనమ్,	
పశ్చా చ్చతుర్ముఖం దేవం — బ్రహ్మేణం హంసవాహనమ్.	39
చతుర్వక్తై శ్చతుర్వేద — రుద్రసూక్తై ర్మహేశ్వరమ్,	
స్తునంతం భారతీయుక్తం — దీర్ఘకూర్చజటాధరమ్.	40
అధర్వశిరసా దేవం — స్తువంతం మునిమండలమ్,	
గంగాదితటినీయుక్త — మంబుధిం నీలవిగ్రహమ్.	41
శ్వేతాశ్వతరమస్త్రేణ — స్తువంతం గిరిజాపతిమ్,	
అనంతాదిమహానాగా — నైలాసగిరిసన్నిభాన్.	42
కైవల్యోపనిషత్పారా — న్మణిరత్న విభూషితాన్,	
సువర్ణవేత్రహస్తాద్యం — నందినం పురత స్థితమ్.	43
దక్షిణే మూషకారూఢం — గణేశం పర్వతోపమమ్,	
మయూరవాహనారూఢ — ముత్తరే షణ్ముఖం తథా.	44
మహాకాలం చ చండీశం — పార్శ్వయోర్భిషణాకృతిమ్,	
కాలాగ్నిరుద్రం దూరస్థం — జ్వలద్దావాగ్నిసన్నిభమ్.	45
త్రిపాదం కుటీలాకారం — నటద్భ్రమ్లిరిటిం పురః,	
నానావికారవదనా — నోటిశః ప్రమథాధిపాన్.	46
నానావాహనసంయుక్తం — పరితో మాతృమండలమ్,	
పంచాక్షరీజపాసక్తాన్ — సిద్ధవిద్యాధరాదికాన్.	47
దివ్యరుద్రకగీతాని — గాయత్కిన్నరబృహ్మకమ్,	
తత్ర త్రైయంబకం మంత్రం — జపద్విజకదంబకమ్.	48
గాయంతం వీణయా గీతం — న్మాత్యంతం నారదం దివి,	

నృత్యతో నాట్యనృత్యేన — రంభాదీవస్సరోగణాన్.	49
గాయచ్చిత్రరథాదీనాం — గంధర్వాణాం కదంబకమ్, కంబళాశ్వతరౌ శంభు — కర్ణకుండలతాం గతౌ.	50
గాయంతౌ పన్నగౌ గీతం — కపాలం కంబలం తథా, ఏవం దేవసభాం దృష్ట్వా — కృతార్థో రఘునందనః.	51
హర్షగద్గదయా వాచా — స్తువ న్దేవం మహేశ్వరమ్, దివ్యనామసహస్రేణ — ప్రణనామ పునఃపునః.	52
ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం చతుర్థోఽధ్యాయః	

పంచమాధ్యాయము

రాముని యస్త్రప్రాప్తి

సూత ఉవాచ:-

- అథ ప్రాదురభూ త్తత్ర - హిరణ్యయరథో మహాన్,
అనేకదివ్యరత్నాంశు - కిష్కిరితదిగంతరః. 1
- నద్యుపాంతికపంకాడ్య - మహాచక్రఅతుష్టయః,
ముక్తాతోరణసంయుక్త - శ్వేతచ్ఛత్రశతావృతః. 2
- శుద్ధ హేమఖురైరాడ్య - తురంగగణసంయుతః,
ముక్తావినతనవిలస - దుఉర్వాదివ్యవృషధ్వజః. 3
- మత్తరవారణకాయుక్తః - పంచతతోపశోభితః,
పారిజాతతరూద్భూత - పుష్పమాలాభిరంజితః. 4
- మృగనాభిసముద్భూత - కస్తూరీమదపంకిలః,
కర్పూరాగరుదూపాత్థ - గంధాఽఽకృష్టమధువ్రతః. 5
- సంవతర్తఘనఘోషాఢ్యో - నానావాద్యసమన్వితః,
వీణా వేణుస్వనాసక్తి - కిన్నరీగణసంకులః. 6
- ఏవం కృత్వా రథశ్రేష్ఠం - వృషాదుత్తీర్య శంకరః,
అంబయా సహిత స్తత్ర - పటతల్పేఽవిశత్తదా. 7
- సురనీరజనేత్రాణాం - శ్వేతఆమరఆలనైః,
దివ్యవ్యజనవాలైశ్చ - ప్రహృష్టో నీలలోహితః. 8
- క్వణతమృణనిధ్వానై - ర్మంజుమంజీరశింజితైః,
వీణావేణుస్వనై ల్గితైః - పూర్ణ మాసీ జ్జగత్తయమ్. 9
- శుకవాక్యకలాలరావై - శ్వేతపారావతస్వనైః,
ఉన్నిద్రభూషణినాం - దర్శనాదేవ బర్హిణః. 10

వవృతు ర్దంశయంత స్వాం - శ్చంద్రకా నోటిసంఖ్యయా, ప్రణమంతం తతో రామ - ముత్తాప్య వృషభధ్వజః.	11
అనినాయ రథం దివ్యం - ప్రహృష్టేనాంతరాత్తనా, కమండలుజలై సస్వచ్ఛై - స్వయ మాచమ్య యత్నతః.	12
త మాచామ్యాఽథ పురత - స్వాంకే రామ ముపానయత్, అథ దివ్యం ధమ పైష్టై - దదౌ తూణీర మక్షయమ్.	13
,మహాపాశుపతం నామ - దివ్య మస్తం దదౌ తతః, ఉక్తశ్చ తేన రామోఽపి - సాదరం చంద్రమౌళినా.	14
జగన్నాశకరం రౌద్ర - ముగ్ర మస్త మిదం నృప, అతో నేదం ప్రయోక్తవ్యం - సామాన్యసమరాదికే.	15
అన్యో నాస్తి ప్రతీఘాత - ఏతస్య భువనత్రయే, తస్మా త్రాణాత్యయే రామ! - ప్రయోక్తవ్య ముపస్థితే.	16
అన్యదైత త్ప యుచే - జగత్సంక్షయకృ ధ్వవేత్క్షే, అథాఽఽపహాయ సురశ్రేష్ఠా - న్లోకపాలా న్మహేశ్వరః.	17
ఉవాచ పరమస్త్రీతః - స్వం స్వ మస్తం ప్రయచ్ఛత, రాఘవోఽయం చ తై రస్తైః - రావణం నిహనిష్యతి.	18
తస్మై దేవై రవధ్య స్త్య - మితి దత్తోవరో మయా, తస్మా ద్వానరతా మేత్య - భవంతో యుద్ధదుర్మదాః.	19
సాహాయ్య మస్య కుర్వన్తు - తేన సుస్థా భవిష్యథ, తదాఙ్గాం శిరసా గృహ్య - సురాః ప్రాంజలయ స్తదా.	20
ప్రణమ్య చరణౌ శంభో - స్వం స్వ మస్తం దదుర్ముదా, నారాయణాస్తం దైత్యాని - రైంద్ర మస్తం పురందరః.	21
బ్రహ్మేఽపి బ్రహ్మదండాస్త్ర - మాగ్నేయాస్తం ధనంజయః, యామ్యం యమోఽపి మోహాస్తం - రక్షోరాజ స్తథా దదౌ.	22
వరుణో వారుణం ప్రాదా - ద్వాయవ్యాస్తం ప్రభంజనః,	

కౌబేరం అ కుబేరోఽపి – రౌద్ర మీశాన ఏవ చ.	23
సౌర మస్త్రం దదౌ సూర – స్పౌమ్యం సోమశ్చ పావకమ్, విశ్వేదేవా దదు స్తస్మై – వసవో వాసవాభిధమ్.	24
అథ తుష్ఠః ప్రణమ్యేశం – రామో దశరథాత్మజః, ప్రాంజలిః ప్రణతో భూత్వా – భక్తియుక్తో వ్యజిజ్ఞపత్.	25
భగవ! న్మానుషైరేవ – నోల్లంఘ్యో లవణాంబుభిః, తత్ర లాంకాభిధం దుర్గం – దుర్జయం దేవదానవైః.	26
అనేకకోటయ స్తత్ర – రాక్షసా బలవత్తరాః, సర్వే స్వాధ్యాయనిరతా – శ్శివభక్తా జితేంద్రియాః.	27
అనేక వమాయాసంయుక్తా – బుద్ధిమంతోఽగ్నిహోత్రిణః, కథ మేకాకినా జేయా – మయా భ్రాత్రా చ సంయుగే.	28
రావణస్య వధే రామ! – రక్షసామపి మారణే, విచారో వ త్వయా కార్య – స్తస్య కాలోఽయ మాగతః.	29
అధర్మే తు ప్రవృత్తాస్తే – దేవభ్రాహ్మణపీడనే, తస్మా దాయుః క్షయం యాతం – తేషాం శ్రీరపి సువ్రత!	30
రాజస్త్రిలంఘనాసక్తం – రావణం నిహనిష్యపి, వపానాసక్తో లిపు ర్జేతుం – సుకర స్సమరాంగణే.	31
అధర్మనిరత శ్శత్రు – ర్భాగ్యేనైవ హి లభ్యతే, అభీతవేదశాస్త్రోఽపి – సదా ధర్మరతోఽపి వా.	32
వినాశకాలే సంప్రాప్తి – ధర్మమార్గా చ్ఛ్యుతో భవేత్, పీడ్యంతే దేవతాఽస్సర్వా – స్సతతం యేన పాపినా.	33
భ్రాహ్మణా ఋషయశ్చైవ – తస్య నాశ స్వయం స్థితః, కిష్కింధానగరే రామ! – దేవానా మంశసంభవాః.	34
వానరా బహవో జాతా – దుర్జయాయా బలవత్తరాః, సౌహార్యం తే కలిష్యంతి – తై ర్భధావ పయోనిభిమ్.	35

అనేకశైలసంబద్ధే – సేతౌ యాంతు వలీముఖాః,	
రావణం సగణం హత్వా – తా మానయ నిజప్రియామ్.	36
శస్త్రి ర్యుద్ధే జయా యత్ర - తత్రాఽస్మాణి న యోజయేత్,	
నిరస్త్రే ష్వల్పశస్త్రేషు పలాయనపరేషు చ.	37
అస్మాణి ముంచ న్నివ్యాని – స్వయమేవ వినశ్యతి,	
అథ వా కిం బహుకేన – మయైనోత్పాదితం జగత్.	38
మయైవ పాల్యతే నిత్యం మయా సంహ్రాయతేఽపి చ,	
అహా మేకో జగన్భ్రతుః – ర్భ్రతోఽపి మహీపతే!	39
గ్రసేఽహమేవ సకలం – జగ దేత చ్చరాచరమ్,	
మమ వక్త్రగతాస్సర్వే – రాక్షసా యుద్ధదుర్షదాః.	40
నిమిత్తమాత్ర స్త్వం భూయాః – కీర్తి మాప్స్యసి సంగరే,	
ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం పంచమోఽధ్యాయః.	

షష్ఠాధ్యాయము

విభూతి యోగము

శ్రీరామ ఉవాచ:-

- భగవం స్తత్ర మే చిత్రం - మహ దేత త్స్వ జ్ఞాతే,
శుద్ధస్ఫటికసంకాశ - స్త్రినేత్ర శ్చంద్రశేఖరః. 1
- మూర్తృఽఽస్త్యం తు పరిచ్ఛిన్నా - కృతిః పురుషరూపధృత్,
అంబయా సహితోఽత్రైవ - రమసే ప్రమథై స్సహ. 2
- త్వం కథం పంచభూతాది - జగదేత చ్చరాచరమ్,
తద్రూపి గిరిజాకాంత! - యది తేఽనుగ్రహో మయి. 3
- శృణు రామ! మహాభాగ! - దుర్జ్ఞాయ మమరైరపి,
త త్రప్రవక్ష్యామి యత్క్షేన - బ్రహ్మచర్యేణ సువ్రత. 4
- పారం యాస్యస్యవాయాసా - ద్యేన సమ్సారనీరధేః,
దృశ్యంతే పంచభూతాని - యే చ లోకా శ్చతుర్దశ. 5
- సముద్రాః పర్వతా దేవా - రాక్షసా ఋషయ స్తథా,
దృశ్యంతే యాని చాన్యాని - స్థావరాణి చరణి చ. 6
- గంధర్వాః ప్రమథా నాగా - స్సర్వే తే మద్విభూతయః,
పురా బ్రహ్మాదయో దేవా - ద్రష్టుకామా మమా కృతిమ్. 7
- మందరం ప్రయయుస్సర్వే - మమ ప్రియతరం గిరిమ్,
స్తుత్వా ప్రామ్జలయో దేవా - మాం తథా పురతస్స్థితాః. 8
- తాఽన్ద్విష్ట్యా ధ మయా దేవాన్ - లీలాకులతచేతసః,
తేషా మపహృతం జ్ఞానం - బ్రహ్మాదీనాం దివోకసామ్. 9
- అసంస్తేఽపకృదజ్ఞానా - మామాపః కో భవానితి,
అథాఽబ్రువ మహం దేవా - సహమేవ పురాతనః. 10
- ఆసం ప్రథమమేవాహం - వర్తామి చ సురేశ్వరాః,

భవిష్యామి చ లోకేఽస్మి - న్నతో నానోఽప్తి కశవ.	11
వృతిరిక్తం చ మత్తోఽస్తి - నాఽన్య త్కించి త్సు రేశ్వరాః, నిత్యోఽనిత్యోఽహమనఘో - బ్రహ్మాణాం బ్రహ్మాణస్పతిః.	12
దక్షిణాంచ ఉదంచో ఽహం - ప్రాఙ్ః ప్రత్యఙ్ః ఏవ చ, అధశ్చోర్ధ్వం చ విదిశో - దిశశ్చాఽహం సురేశ్వరాః.	13
సావిత్రీ చాపి గాయత్రీ - స్త్రీ పుమానపుమానపి, త్రిష్టుప్ జగత్యనుష్టుప్ - పఙ్కేశ్చంద స్త్రయీమయః.	14
సత్యోఽహం సర్వతశ్శాంత - స్త్రీ తాగ్నిర్గౌరవం గురుః, గౌరహం గహ్వరం చాహం - ద్యౌరహం జగతాం ప్రభుః.	15
జ్యేష్ఠ స్సర్వసురశ్రేష్ఠో - వర్షిష్ఠోఽహ మపాంపతిః, ఆరోఽహం భగవా నీశ - సైజోఽహం చాదిరప్యహమ్.	16
ఋగ్వేదోఽహం యజుర్వేదః - సామవేదోఽహ మాత్మభూః, అధర్వణశ్చ మన్త్రోఽహం - తథా చాంగిరపో వరః.	17
ఇతిహాసపురాణాని - కల్పోఽహం కల్పవా నహమ్, నారాశంసి చ గథాహం - విద్యోపనిషదోఽస్త్పహమ్.	18
శ్లోకా స్సూత్రాణి చైవాహ - మనువ్యాఖ్యానమేవ చ, వ్యాఖ్యానాని తథా విద్యా - ఇష్టం హతుత మథాఽఽహతిః.	19
దాతా దత్త మయం లోకః - పరలోకోఽహ మక్షరః, క్షర స్సర్వాణి భూతాని - దాంతిశ్శాంతిరహం ఖగః.	20
గుహ్యోఽహం సర్వేవేదేషు - ఆరణ్యోఽహమజోఽప్యహమ్, పుష్కరం చ పవిత్రం చ - మధ్యం చాఽహ మతః పరమ్.	21
బహిశ్చాహం తథా చాంతః - పురస్తాదహమవ్యయః, జ్యోతిశ్చాహం తమశ్చాహం - తన్మాత్రాణీంద్రియాణ్యహమ్.	22
బుద్ధిశ్చాహమహంకారో - విషయాణ్యహమేవ హి, బ్రహ్మే విష్ణుర్మహేశోఽహ - ముమా స్కందో వినాయకః.	23

ఇంద్రోఽగ్నిశ్చ యమ శ్చాహం - నిర్వతిర్వరుణోఽనిలః, కుబేరోఽహం తథేహోనో - భూర్భువస్స్వర్తహర్జనః.	24
తప స్సత్యం చ పృథివీ - చాప స్తేజోఽనిలోఽప్యహమ్, ఆకాశోఽహం రవి సోఽఽ - నక్షత్రాణి గ్రహాణ్యహమ్.	25
ప్రాణః కాలస్తథా మృత్యు - రమృతం భూతమప్యహమ్, భవ్యం భవిష్య త్కృత్స్నాంచ - విశ్వం సర్వాత్కరోఽప్యహమ్.	26
ఓమాదౌ చ తథా మధ్యే - భూర్భువస్స్వస్తథైశ్చైవ చ, తతోఽహం విశ్వరూపోఽస్మి - శీర్షం చ జపతాం సదా.	27
అశితం పాయితం చాహం - కృతం చాకృతమప్యహమ్, పరం చైవాపరం చాహా - మహం సూర్యః పరాయణః.	28
అహం జగద్భితం దివ్య - మక్షరం సూక్ష్మమప్యహమ్, ప్రాజాపత్యం పవిత్రం చ - సౌమ్యమగ్రాహ్యమగ్రీమమ్.	29
అహమేవోపసంహర్తా - మహాగ్రాసాజసాం నిధిః, హృదయే దేవతాత్వేన - ప్రాణత్వేన ప్రతిష్ఠితః.	30
శిరశ్చోత్తరతో యస్య - పాదౌ దక్షిణత స్తథా, తస్య సర్వోత్తరస్సాక్షా - దోంకారఽహం త్రిమాత్రకః.	31
ఊర్ధ్వమున్నామయే యస్మా - దధశ్చాపనయామ్యథ, తస్మా దోంకార ఏవాహ - మేకో నిత్య స్సనాతనః.	32
ఋబో యజాంషి సామాని - యో బ్రహ్మే యజ్ఞకర్తృణి, ప్రణామయే బ్రాహ్మణేభ్య - స్తేనాహం ప్రణవో మతః.	33
స్నేహో యథా మాంసఖండం - వ్యాప్నోతి వ్యాపయత్యపి, సర్వలోకా నహం తద్వ - త్సర్వవ్యాపీ తతోఽస్త్వహమ్.	34
బ్రహ్మే హరిశ్చ భగవా - నాద్యంతం నోపలబ్ధవాన్, తతోఽన్యే చ సురా యస్మా - దనంతోఽహమితీరితః.	35
గర్భ జన్మజరామృత్యు - సంసారభయసాగరాత్,	

తారయామి యతో భక్తం - తస్మాత్తారోఽహ మీరితః.	36
చతుర్విధే దేహేషు - జీవత్వేన వసామ్యపామ్, సూక్ష్మీ భూత్వాఽథ హృద్దేశే - యతత్సూక్ష్మః ప్రకీర్తితః.	37
మహాతమసి మగ్నేభ్యో - భక్తేభ్యో యత్ప్ర శుయే, విద్యుద్వ దతులం రూపం - తస్మాద్వైద్యుత మస్మ్యహమ్.	38
ఏక ఏకం యతో లోకా - స్విసృజామి సృజామి చ, వివాసయామి గృహ్ణామి - తస్మాదేకోఽహ మిశ్వరః.	39
న ద్వితీయో యత స్తస్థే - తులీయం బ్రహ్మ యత్స్వయమ్, భూతాన్యాత్మని సంహృత్య చైకో - రుద్రో వసామ్యహమ్.	40
సర్వలోకా వ్యదీశేఽహ - మీశినీభిశ్చ శక్తిభిః, ఈశాన మస్య జగత - స్స్వర్ధృశం చక్షురైశ్వరమ్.	41
ఈశాన మింద్రతస్థుష - స్సర్వేషామపి సర్వదా, ఈశాన స్సర్వవిద్యానాం - య దీశాన స్త దస్మ్యహమ్.	42
సర్వాన్భావాన్నిరీక్షేఽహ - మాత్మజ్ఞానం నిరీక్షయే, యోగం చ సమయే యస్మా - ధ్భగవా న్నహతో మతః.	43
అజస్రం యచ్ఛ గృహ్ణామి - విసృజామి సృజామి చ, సర్వన్ లోకావ్యాపయామి - తేవాహం వై మహేశ్వరః.	44
మహత్స్యాత్మజ్ఞానయోగై - రైశ్వర్యైస్తు మహీయతే, సర్వాన్భావాన్తహోదేవ - స్సృజత్యవతి పోఽస్మ్యహమ్.	45
ఏషాఽస్మి దేవః ప్రదిశోఽపి సర్వాః పూర్వో హి జాతోఽస్మ్యహమేవ గర్భే, అహం హి జాతశ్చ జనిష్యమాణః ప్రత్య గ్జనా స్తిష్ఠతి సర్వతోముఖః.	46
విశ్వతశ్చక్షు రుత విశ్వతో ముఖో విశ్వతో బాహు రుత విశ్వత స్పాత్,	

సం బాహుభ్యాం సమతి పం పతత్రై ర్ధ్యాన్నాభూమి జనయన్ దేవ ఏకః.	47
వాలాగ్రమాత్రం హృదయస్య మధ్యే విశ్వేదేవం జాతవేదం వరేణ్యమ్, మా మాత్మస్థం యేఽనుపశ్యంతి భీరా స్తేషాం శాంతి శ్శాశ్వతీ నేతరేషామ్.	48
అహం యోని మభితిష్ఠామి చైకో మయేనిదం పూర్ణం పంచవిధం చ సర్వమ్, మా మీశానం పురుషం దేవ మిత్రం విచార్యమాణం శాంతి మత్యంత మేతి.	49
ప్రాణే ష్యంత ర్తనసో లింగమాపఱ ర్యస్త్రిన్నశనాయా చ తృష్ణాక్షమా చ, తృష్ణాం ఛిత్వా హేతుజాలస్య మూలం బుద్ధ్యా చిత్తం స్థాపయిత్వా మయీహ.	50
ఏవం మాం యే ధ్యాయమానా భజన్తే తేషాం శాంతి శ్శాశ్వతీ నేతరేషామ్, యతో వాచో వివర్తంతే – అప్రప్య మనసా సహ, ఆనందం బ్రహ్మ మాం జ్ఞాత్వా – న బిభేతి కుతశ్చన.	51
శ్రుత్వేతి దేవా మద్వాక్యం – కైవల్యం జ్ఞాన ముత్తమమ్, జపంతో మమ నామాని – జపధ్యానపరాయణాః.	52
సర్వే తే స్వస్వదేహాంతే – మత్స్యాయుజ్యం గతాః పురా. తతో యే పరిదృశ్యన్తే – పదార్థా మద్విభూతయః.	53
మయ్యేవ సకలం జాతం మయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్, మయి సర్వం లయం యాతి తద్ద శక్తిధ్వయమస్త్వహమ్, అణోరణీయా సహమేవ తద్వ	

న్నహా నహం విశ్వమహం విశుద్ధః,
 పురాతనోఽహం పురుషోఽహ మీశో
 హిరణ్మయోఽహం శివరూపమస్మి. 55

అపాణిపాదోఽహ మచింత్యశక్తిః
 పశ్యామ్యచక్షుశ్శ శృణోమ్యకర్ణః,
 అహం విజానామి వివిక్త□
 న చాఽస్తి వేత్తా మమ చిత్సదాహమ్. 56

వేదై రశేషై రహమేవ వేద్యో
 వేదాంతకృ ద్వేదవిదేవ చాహమ్,
 న పుణ్యపాపా మయి నాస్తి నాశో
 న జన్మ దేహేంద్రియబుద్ధయశ్చ. 57

న భూమిరాపా న చ వహ్ని రస్తి
 వన చానిలో మేఽస్తి న మే నభశ్చ,
 ఏవం విదిత్వా పరమాత్మరూపం
 గుహాశయం నిష్కల మద్వితీయమ్. 58

సమస్తపసాక్షిం పదసద్విహీనం
 ప్రయాతి శుద్ధం పరమాత్మరూపమ్,
 ఏవం మాం తత్త్వతో వేత్తి – యస్తు రామ మహీపతే!
 స ఏవ నాన్యో లోకేషు – కైవల్యఫల మశ్నుతే. 59

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం షష్ఠోఽధ్యాయః.

సప్తమాధ్యాయము

విశ్వరూపసందర్శన యోగము

శ్రీరామ ఉవాచ:-

భగవ! న్యన్తయా పృష్టం - తత్తదైవ స్థితం విభో!
1

అత్రోత్తరం మయా లబ్ధం - త్వతోవైవ మహేశ్వర!
2

పరిచ్ఛిన్నపరీమాణే - దేహీ భగవతస్తవ,
3

ఉత్పత్తి స్సర్వభూతానాం - స్థితిర్వా విలయః కథమ్?
4

స్వస్వాధికారసంబద్ధాః కథం - నామ స్థితాస్సురాః,
5

తే సర్వే త్వం కథం దేవ! - భువనాని చతుర్దశ.
6

త్వత్తతఃత్వ త్వామేవాఽత్ర - సమేహో మే మహా సనభూత్,
7

అప్రత్యాయితచిత్తప్య - సంశయం ఛేత్తు మర్హసి.
8

వటబీజే సుసూక్ష్మేఽపి - మహావటతరుర్యథా,
9

సర్వదాఽఽస్తేఽన్యథా వృక్షః - కుత అయాతి తద్వద.
10

తద్వ న్నమ తనౌ రామ! - భూతానా మాగతిర్లయః,
11

మహాసైంధవపిండోఽపి - జలే క్షిప్తా విలీయతే.
12

న దృశ్యతే పునః పాకా - త్తత ఆయాతి పూర్వవత్,
13

ప్రాతః ప్రాతర్యథాఽఽలోకో - జాయతే సూర్యమండలాత్.
14

ఏవం మత్తో జగత్సర్వం - జాయతేఽస్తి విలీయతే,
15

మయ్యేవ సకలం రామ! - తద్వ జ్ఞానీహి సువ్రత!
16

శ్రీరామ ఉవాచ:-

కథితేఽపి మహాభాగ! - దిగ్గడస్య యథా దిశి,
17

నివర్తతే భ్రమో నైవ - తద్వ న్నమ కరోమి కిమ్.
18

శ్రీభగవా నువాచ:-

మయి సర్వం యథా రామ! - జగచ్ఛైత చ్చరాచరమ్,
19

వర్తతే తద్దర్శయామి — న ద్రష్టుం క్షమ సె భవాన్.	10
దివ్యం చక్షుః ప్రదాస్యామి — తుభ్యం దశరథాత్మజ!	
తేన పశ్య భయం త్యక్త్వా — మత్తేజోమండలం ద్రువమ్.	11
న చర్ష చక్షుషా ద్రష్టుం — శక్యతే మామకం మహాః,	
నరేణ వా సురేణాపి - తన్నమానుగ్రహం వినా.	12
ఇత్యుక్త్వా ప్రదదౌ తస్మై — దివ్యం చక్షుర్మహేశ్వరః,	
అథాదర్శయదేతస్మై — సక్తం పాతాలసన్నిభమ్.	13
విద్యుత్కౌటిప్రతీకాశ — మతిభీమం భయావహమ్,	
తద్దృష్ట్వైవ భయాద్రామో — జానుభ్యా మవనీం గతః.	14
ప్రణమ్య దండవద్భూమౌ — తుష్టావ చ పునఃపునః,	
అథోత్థాయ మహావీరో — యావదేవ ప్రపశ్యతి.	15
వక్త్రం పురభిదస్తాన — దంతర్జ వక్త్రకోటయః,	
చటకా ఇవ లక్ష్మ్యంతే — జ్వాలామాలాసమాకులాః.	16
మేరుమందరవింధ్యాద్యా — గిరయ స్సప్తసాగరాః,	
దృశ్యంతే చంద్రసూర్యాద్యాః పంచభూతని తే సురాః	17
అరణ్యాని మహానాగాః — భువనాని చతుర్దశ.	
ప్రతిబ్రహ్మాండమేవం తు — దృష్ట్వా దశరథాత్మజః.	18
సురాసురాణాం సంగ్రామం — స్తత్ర పూర్వాపరాసపి,	
వౌశ్లోర్ధశావతారాంశ్చ — తత్కర్తవ్యన్యపి ద్విజాః!	19
పరాభవాంశ్చ దేవానాం — పురదాహం మహేశితుః,	
ఉత్పద్యమానా నుత్పన్నాం — త్సర్వానపి వినశ్యతః.	20
దృష్ట్వా రామో భయావిప్లవః — ప్రణనామ ముహుర్ముహుః,	
ఉత్పన్నతత్వజ్ఞానోఽపి — బభూవ రఘునందనః.	21
అథోపనిషదాం సార్థై — రథై స్తుష్టావ శంకరమ్.	
దేవ! ప్రపన్నాల్లిహర! ప్రసీద	

ప్రసీద విశ్వేశ్వర! విశ్వవంద్య!	
ప్రసీద గంగాధర! చన్ద్ర మౌళే	
మాం త్రాహి సంసారభయా దనాథమ్.	22
త్వత్తో హి జాతం జగ దేత దీశ!	
త్వయ్యేవ భూతాని వసంతి నిత్యమ్,	
త్వయ్యేవ శంభో ! విలయం ప్రయామ్ని	
భూమౌ యథా వృక్షలతాదయోఽపి.	23
బ్రహ్మాండ్రుద్రాశ్చ మరుద్గణాశ్చ	
గంధర్వయక్షాసురసిద్ధసం ఘాః,	
గంగాదివ్యదో వరుణాలయాశ్చ	
వసంతి శూలిం స్తవ వక్త్రమధ్యే.	24
త్వన్తాయయా కల్ప మిందుమౌళే!	
త్వయ్యేవ దృశ్యత్వ ముపైతి విశ్వమ్,	
భ్రాంత్యా జనః పశ్యతి సర్వ మేత	
చ్ఛక్తో యథా రూప్య మహిం చ రజ్జౌ.	25
తేజోభిరాపూర్య జగ త్సమగ్రం	
ప్రకాశమానః కురుషే ప్రకాశమ్,	
వినా ప్రకాశం తవ దేవదేవ	
న దృశ్యతే విశ్వ మిదం క్షణేన.	26
అల్పాశ్రయో నైవ బృహంత మర్థం	
ధత్తేఽణురేకో న హి వింధ్యశైలమ్,	
త్వద్వక్త్రమాత్రే జగ దేత దస్తి	
త్వన్తాయయైవేతి చ నిశ్చినోమి	27
రజ్జౌ భుజమ్నో భయదో యథైవ	
న జాయతే నాస్తి న చైతి నాశమ్,	

త్వన్మాయయా కేవల మాత్రరూపం తదైవ విశ్వం త్వయి నీలకంఠ!	28
విచార్యంతే తవ యచ్ఛరీర మాధారభావం మదవిద్యయైవ	
పూర్ణ శ్చిదానందమయో యత స్త్వమ్. పూజ్యేష్టపూర్తాదివరక్రియాణాం	29
భోక్తుః ఫలం యచ్ఛసి శస్తమేవ, మృషైతదేవం వచనం పురారే!	
త్వత్తోఽస్తి భిన్నం న చ కించిదేవ. అజ్ఞానమూఢా మునయో వదంతి	30
పూజోపచారాదిబహుక్రియాభిః, తేషాం గిరీశో భజతీతి మిథ్యా	
కుత స్త్వంఊర్తస్య తు భోగలిప్సా. కించిద్దలం వా చులకోదకం వా	31
యత్త్వం మహేశ! ప్రతిగృహ్య ధత్సే! త్రైలోక్యలక్ష్మీమపి తజ్జనేభ్య	
స్సర్వం త్వవిద్యాకృతమేవ మన్యే. వ్యాప్తోషి పర్వా విదిశో దిశశ్చ	32
త్వం విశ్వ మేకః పురుషః పురాణః, వష్టేఽపి తస్మిం స్తవ నాస్తి హాని	
ర్షష్టే నభపో యదైవ, యదైవ మాకాశగ మర్కబింబం	33
క్షుద్రేషు పాత్రేషు జలాన్వితేషు, భజత్యనేకప్రతిబింబభావం	
తథా త్వమంతఃకరణేషు దేవః	34

సుసర్జనే వాప్యవనే వినాశే విశ్వస్య కించి త్తవ నాస్తి కార్యమ్, అనాదిభి ర్దేహభృతా మదృష్టైః తథాపి త త్స్వప్నవ దాతనోషి.	35
స్థూలస్య సూక్ష్మస్య జడస్య దేహ ద్వయస్య శంభో! న చి తం వినాఽప్తి, అత స్త్వదారోపణ మాతనోతి శ్రుతిః పురారే! సుఖదుఃఖయో స్సదా.	36
మమ స్సచ్చిదంభోభిహంసాయ తుభ్యం నమః కాలకంఠాయ కాలాత్మకాయ, నమస్తే నమస్తాఽఘసంహారకర్తే నమస్తే మృషాచిత్తత్వేకభోక్తే.	37
ఏవం ప్రణమ్య విశ్వేశం – పురతః ప్రాం జలిస్థితః, విస్థితః పరమేశానం – జగదే రఘునం దనః.	38
ఉపసంహార విశ్వాత్మన్ – విశ్వరూపమిదం తవ, ప్రతీతం గజదైకార్క్యం – శంభో! భవదనుగ్రహాత్,	39
వశ్య రామ మహాబాహో – మత్తో నాన్యోఽస్తి కశ్చన, ఇత్యుక్త్వోపసంజప్తౌ – స్వదేహే దేవతాదికాన్.	40
మీలితాక్షః పునర్హర్షా – ద్యావ ద్రామః ప్రపశ్యతి, తావదేవ గిరేశ్పంగే – వ్యాఘ్రు చర్షోపలిస్థితమ్.	41
దదర్శ పంచవదనం – నీలకంఠం త్రిలోచనమ్, వ్యాఘ్రుచర్కాంబరధరం – భూతిభూషితవిగ్రహమ్.	42
ఫణికమ్కణభూషాఢ్యం – నాగయజ్ఞోపవీతినమ్, న్యాఘ్రుచర్షోత్తరీయం చ – విద్యుత్పింగజటాధరమ్.	43
ఏకాకినం చంద్రమౌళం – వరేణ్య మభయప్రదమ్.	

చతుర్భుజం ఖండపరశుం – మృగహస్తం జగత్పతిమ్. 44

అథజ్ఞయా పురస్తస్య – ప్రణమ్యాపవివేశ సః,

అథాహ రామం దేవేశో – యద్యత్స్య మ్భోచ్ఛసి. 45

త త్సర్వం పృచ్ఛ రామ త్వం – మత్తో నాన్యోఽస్తి తే గురుః.

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం సప్తమోఽధ్యాయః.

అష్టమా యము

గర్భోత్పత్త్యాది కథనము

- పాంచభౌతికదేహస్య - చౌత్పత్తి ల్వలయస్థితిః,
స్వరూపం చ కథం దేహీ - భగవన్! వక్తుమర్హసి. 1
- పంచభూతై స్సమారబ్ధో - దేహోఽయం పాంచభౌతికః,
తత్ర ప్రధానం పృథివీ - శేషాణాం సహకారితా. 2
- జరాయుజోఽ౦డజశైవ - స్వేదజ శ్చోద్బదస్తథా,
ఏవం చతుర్వధః ప్రోక్తో - దేహోఽయం పాంచభౌతికః. 3
- మానసస్తు సురః ప్రోక్తో - దేవానామేవ స స్ఫుతః,
తత్ర వక్ష్యే ప్రథమతః - ప్రధానత్వా జ్జరాయుజమ్. 4
- శుక్రశోణితసంభూత - వృత్తిరేవ జరాయుజః,
స్త్రీణాం గర్భాశయే శుక్ర - మృతుకాలే విశేద్యదా. 5
- రజసా యోషితో యుక్తం - తదేవ స్యా జ్జరాయుజమ్,
బాహులాద్రజనః స్త్రీ స్యా - చ్చుక్రాధిక్యే పుంసో న్భవేత్. 6
- శుక్రశోణితయోస్సామ్యే - జాయతేఽథ నపుంసకః,
ఋతున్నాతా భవేన్నారీ - చతుర్థదివసే తతః. 7
- ఋతుకాలస్తు నిర్దిస్తు నిర్దిష్టః - ఆషోడశదినావధి,
తత్రాయుగ్మదినే స్త్రీ స్యా - త్పుమా న్యుగ్మదినే భవేత్. 8
- షోడశే దివసే గర్భో - జాయతే యది సుభ్రువలః,
చక్రవర్తీ తదా రాజా - జాయతే చ న సంశయః. 9
- ఋతుస్నాతా యస్య పుంస - స్సాకాంక్షం ముఖమీక్షతే,
తదాకృతి ర్భవే ద్గర్భ స్త త్పశ్యే - త్స్వామినో ముఖమ్. 10
- యా స్త్రీచర్వావృతి పూర్ణా - జరాయు స్యా నిగద్యతే,
శుక్రశోణితయో ర్యోగా - త్తప్సిన్నేవ భవే ద్యతః. 11

తత్ర గర్భో భవే ద్యస్తా - తేన ప్రోక్తో జరాయుజః, అండజాః పక్షిసర్పాద్యా - స్వేదజా మశకాదయః.	12
ఉద్భిజ్జా వృక్షగుల్మాద్యాః - మానసాశ్చ సురర్షయః, జన్మకర్మవశాదేవ - నిషిక్తం స్మరమందిరే.	13
ఉద్భిజ్జా వృక్షగుల్మాద్యాః - మానసాశ్చ సురర్షయః, జన్మకర్మవశాదేవ - నిషిక్తం స్మరమందిరే.	13
శుక్రం రజస్సమాయుక్తం - ప్రథమే మాసి తద్దవమ్, బుద్ధుదం కలలం తస్మా - తతః పేశీ భవే దిదమ్.	14
పేశీ ఘనం ద్వితీయే తు - మాసి పిండిః ప్రజాయతే, కరాంఘ్రీశీర్షకాదీని - తృతీయే సంభవంతి హి.	15
అభివ్యక్తిశ్చ జీవస్య - చతుర్థే మాపి జాయతే, తత శ్చలతి గర్భోఽపి - జనన్యా జరరే స్వతః.	16
పుత్రశ్చే ద్దక్షిణే పార్శ్వే - కన్యా వామే చ తిష్ఠతి, నపుంసకస్తూదరస్య - భాగే తిష్ఠతి మధ్యమే.	17
అతో దక్షిణపార్శ్వే తు - శేతే మాతా పుమా న్యది, అంగప్రత్యంగభాగాశ్చ - శూక్లా స్స్య ర్యుగప త్తదా.	18
విహాయ శ్చక్రదంతాదీన్ జన్మనంతరసంభవాన్, (ఏషా ప్రకృతిరస్యాస్తు - విక్తి స్సమ్మతా మతా.)	19
చతుర్థే వ్యక్తతా తేషాం - భావానామపి జాయతే, పుంసాం స్తైర్యాదయో భావా - భూతత్వాద్యాస్తు యోషితామ్.	20
నపుంసకే చ తే మిత్రా - భవంతి రఘునందన! మాతృజం చాప్య హృదయం - విషయా నభికాంక్షతి.	21
తతో మాతుర్తనోఽభిష్టం - కుర్యా ద్గర్భవివృద్ధయే, తాం చ ద్విహృదయాం - నాలీ మాపః ర్దౌహృదినీం తతః.	22
అదానా ద్దోహదానాం స్యు - ర్గర్భస్య వ్యంగతాదయః,	

మాతుర్వద్విషయే లోభ - స్తదార్తో జాయతే సుతః.	23
ప్రబుద్ధం పంచమే చిత్తం - మాంసశోణితపుష్పతా, షష్ఠేఽస్థిస్నాయునఖర - కేశలోమవివిక్తతా.	24
బలవర్ణో చోపచితౌ - సప్తమే త్వంగపూర్ణతా, పాదాంతరితహస్తాభ్యాం - శ్రోత్రరంధ్రే పిఠాయ సః.	25
ఉద్విగ్నో గర్భసంవాసా - దస్తి గర్భభయా న్వితః, ఆవిర్భూతప్రభోధోఽపౌ - గర్భదుఃఖాదిసంయుతః.	26
హా కష్టమితి నిర్విణ్ణ - స్వాత్మానం శోశుచీత్యథ, అనుభూతా మహా సహ్యా - పురోమర్కచ్ఛిదోఽసకృత్.	27
కరంభవాలుకా స్తప్తా - పాశ్చాదహ్యాంతాఽసుఖాశయాః, జఠరానలసంతప్త - పితారసవిపుషః.	28
గర్భాశయే నిమగ్నం తు - దహం త్యతిభృశం హి మామ్, ఉదర్యకృమివక్త్రాణి - కూటశాల్వా లకంటకైః.	29
తుల్యాని చ తుదంత్యార్తం - పార్శ్వాస్థిక్రకచార్దితమ్, గర్భే దుర్గంధభూయిష్ఠే - జఠరాగ్ని ప్రదీపితే,	30
దుఃఖం మయాప్తం యుత్తస్యా - త్కనీయః కుంభపాకజమ్, పూయాఽస్కృక్లేష్టపాయిత్వం - వాంతాశిత్వం చ య ద్భవేత్.	31
అశుచౌ కృమిభావశ్చ - తత్ప్రాప్తం గర్భశాయినా, గర్భశయ్యాం సమారుహ్యా - దుఃఖం యాదృ జ్ఞయాఽపి తత్.	32
నాఽతిశేతే మహాదుఃఖం - నిశ్శేషనరకేషు తత్, ఏవం స్మరన్పూరా ప్రాప్తా - నానాజాతీశ్చ యాతనాః.	33
మోక్షోపాయమభిధ్యాయ - స్వర్తతేఽభ్యాసతత్పరః, అప్తమే త్వక్స్పృతీ స్యాతా - మోజ స్తేజశ్చ హృద్భవమ్.	34
శుభ్రంఆపీతరక్తం చ - నిమిత్తం జీవితే మతమ్, మాతరం చ పునర్గర్భం - చంచలం త త్ప్ర ఘ్నతి.	35

తతో జాతేఽష్టమే మాపి — న జీవత్యోజసోజ్ఞితః, కించిత్కాల మవస్థానం — సంసారా త్ప్రీడితాంగవత్.	36
సమయః ప్రసవస్య స్యా — న్నాసేషు నవమాదిషు, మాతురస్రవహం నాడీ — మాశ్రిత్యాన్వవతారితా.	37
నాభిస్థనాడీగర్భస్య — మాత్రాహారసావహా, తేన జీకాశవతి గర్భోఽపి — మాత్రాహారేణ పోషితః.	38
అస్తి యంత్రవినిష్ఠిష్టః — పతితః కుక్షివర్తనా, మేదోఽస్యగ్ధిగ్ధసర్వాంగో — జరాయుపుటసంపృతః.	39
నిష్కామన్భృశదుఃఖార్తో — రుదన్నుచైరధోముఖః, యంత్రాదేవం వినిర్ముక్తః — పతత్యుత్తానశాయ్యుత.	40
అకించిత్క స్తదాలోకై — ర్కాంసపేశీవదాస్థితః, శ్వమార్జారాదిదంష్ట్రీభ్యో — రక్షతే దండపాణిభిః.	41
పితృవద్రాక్షసం వేత్తి — మాతృవడ్డాకినీమపి, పూయం పయోవదజ్ఞానా — ద్భీరకప్టం తు శైశవమ్.	42
శ్లేష్మణా పిహితా నాడీ — సుషుమ్నా యావదేవ హి, వ్యక్తవర్ణం చ వచనం — తావద్వక్తుం న శక్యతే.	43
అత ఏవ హి గర్భేఽపి — రోదితుం నైవ శక్యతే, దృష్టోఽథ యౌవనం ప్రాప్య మన్తథజ్వరవిహ్వలః.	44
గాయయకస్యాదుచైస్తు — తథాకస్యాచ్చ వల్గతి, ఆరోహతి తరూన్వేగాచ్ఛాంతానుద్వేజయత్యపి.	45
కామక్రోధమదాంధస్య — న కాంశ్చిదపి వీక్షతే, అస్థిమాంపశిరాలా యా — వామాయా మన్తథాలయే.	46
ఉత్తవపూతిమండూక — పాటితో దరసన్నిభే, ఆసక్తస్సూరబాణార్త — ఆత్మనా దహ్యతేఽనిశమ్.	47
అస్థిమాంపశిరాత్వగ్భ్యః — కిమన్య ద్వర్తతే వపుః,	

కామానాం మాయయా మూఢో - న కించి ద్వీక్షతే జగత్.	48
నిర్గతే ప్రాణపవనే - దేహీ హంత మృగీదృశః, యథా హి జాయతే - నైవ వీక్షతే పంచషైర్దివైః.	49
మహాపరిభవస్థానం - జరాం ప్రప్యాయతిదుఃఖితః, శ్లేష్మణా పిహితోరషోః - జగ్గ మన్నం వ జీర్యతే.	50
సన్నదంతో మందదృష్టిః - కటుతిక్తకషాయభుక్, వాతభుగ్నకటిగ్రీవా - కరోరుచరణోఽబలః,	51
గదాయుతపమావిష్టో - పరిభూతస్స్వబంధుభిః, నిశ్శాచో మలదిగ్దాంగ - ఆలింగితపరోషితః. (?)	52
ధ్యాయఽన్నసులభా న్భోగా - న్కేవలం వర్తతేఽచలః, సర్వేంద్రియక్రియాలోపా - ధ్దాస్యతే బాలకైరపి.	53
తతో మృతిజదుఃఖస్య - దృష్టాంతో నోపలభ్యే, యస్మాద్భిభ్యతి భూతాని - ప్రాప్తాన్యపి పరాం రుజమ్.	54
నీయతే మృత్యునా జంతుః - పరిష్వక్తోఽపి బంధుభిః, సాగరాంతర్జలగతో - గరుడేనేవ పన్నగః.	55
హా కాంతే! హా ధనం! పుత్రాః - క్రందమానః సుదారుణమ్, మాండూక ఇవ పర్వేణ - మృత్యువా నీయతే నరః.	56
మర్తసూన్యధ్యమానేషు - ముచ్యమానేషు సంభిషు, య దుఃఖం మ్రియమాణస్య - స్మర్యతాం త మ్మముక్షుభిః.	57
దృష్టి వాక్ష్మిప్యమాణాయాం - సంజ్ఞయా ప్రియమాణయాఅ, మృత్యుపాశేనా బద్ధస్యా - త్రాతా నైవోపలభ్యతే.	58
సముధ్యమాన స్తమసా - మహా చ్ఛిత్త మివావిశన్, ఉపహతాత స్తదా జ్ఞాతీ- నీక్షతే దీనచక్షుషా.	59
అయఃపాశేన కాలేన - స్నేహపాశేన బంధుభిః, ఆత్మానం కృష్యమాణం త - మీక్షతే పరిత స్తథా.	60

హిక్కయా బాధ్యమానస్య — శ్వాసేన పరిశుష్యతః, మృత్యువా కృష్యమాణస్య — న ఖల్వస్తి పరాయణమ్.	61
సంసారయంత్ర మారూఢో — యమదూతై రభిష్ఠితః, క్వ యాస్యామీతి దుఃఖార్తః — కాలపాశేన యోజితః.	62
కిం కరోమి? క్వ గచ్ఛామి? — కిం గృహ్లామి? త్యజామి కిమ్? ఇతి కర్తవ్యతామూఢః — కృచ్ఛా ద్ధేత్స్విజత్యసూన్.	63
యాతనాదేహసంబద్ధో — యమదూతైరభిష్ఠితః, ఇతో గత్యాఽనుభవతి — యాయా స్తా యమయాతనాః.	64
తాసు యల్లభతే దుఃఖం — త ద్వక్తుం సహతే కుత. కర్పూరచందనాద్వైస్తు — లిప్యతే సతతం హి యత్.	65
భూషణైర్భూష్యతే చిత్రైః — సువస్త్రైః పరివార్యతే, అస్పృశ్యం జాయతేఽప్రేక్ష్యం — జీవత్యక్తం సదా వపుః.	66
నిష్కాసంతి నిలయాత్ — క్షణం న స్థాపయంత్యపి, దహ్యతే చ తతః కాష్ఠై — స్త ద్భస్మ క్రియతే క్షణాత్.	67
భక్ష్యతే వా సృగాలేన — గృధ్రకుక్కురవాయసైః, పునర్న దృశ్యతే సోఽథ — జన్మకోటిశతైరపి.	68
మాతా పితా గురుజన స్స్వజనో మమేతి మాయోపమే జగతి కస్య భవే త్ప్ర తిజ్ఞా ఏకో యతో వ్రజతి కర్తపురస్సరోఽయం విశ్రామవృక్షసదృశః జీవలోకః.	69
సాయం సాయం వాసవృక్షం సమేతాః ప్రాతః ప్రాత స్తేన తేన ప్రయాంతి, త్వల్త్వాఽన్యోన్యం తం అ వృక్షం విహంగా యద్వ త్తద్వ జ్ఞా తయాఽజ్ఞాతయ శ్చ.	70
మృతిబీజం భవేజ్జన్మ — జన్మబీజం భవేన్మృతిః,	

ఘటయంత్రవ దశ్రాంతో – బంభ్రమీత్యనిశం వరః. 71

గర్భే పుంస శ్శుక్రపాతా – ద్యదుక్తం మరణావధి,

తదేవాస్య మహావాద్యే – ర్శత్రో నాన్యోఽస్తి భేషజమ్. 72

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం అష్టమోఽధ్యాయః.

నవమా యము

శరీర నిరూపణము

శ్రీభగవా నువాచః-

- దేహస్వరూపం వక్ష్యామి - శృణుష్వాఽవహితో నృప,
మతోహి జాయతే విశ్వం - మయై వైత త్స ధృతే. 1
- మయ్యేవేద మభిష్టానే - లీయతే శుక్తిరౌప్యవత్,
అహం తు నిర్మలః - పూర్ణ స్సచ్చిదానందవిగ్రహః. 2
- అసంగో నిరహంకార - శ్శుద్ధం బ్రహ్మ సనాతనమ్,
అనాద్యవిద్యయాయుక్తస్సన్ - జగత్కారణతాం ప్రజే. 3
- అనిర్వాచ్యా మహాఽవిద్యా - త్రిగుణా పరిణామినీ,
రజ స్సత్త్వం తమశ్చైతి - తద్గుణాః పరికీర్తితాః. 4
- సత్త్వం శుక్లం సమాదిప్తం - సుఖజ్ఞానాస్పదం నృణామ్.
దుఃఖాస్పదం రక్తవర్ణం - చంచలం చ రజో మతమ్. 5
- తమః కృష్ణం జడం ప్రోక్త ముదాసీనం సుఖాదిషు,
అతో మమ సంఆయోగా - చ్ఛక్తిస్సా త్రిగుణాత్త్రికా. 6
- అభిష్టానే చ మయ్యేవ - భజతే విశ్వరూపతామ్,
స్సుక్తౌ రజతవ ద్రజ్ఞౌ - భుజంగో యద్వదేవ తు. 7
- ఆకాశాదీని జాయంతే - మతో భూతాని మాయయా,
తై రారబ్ధ మిదం సర్వం - దేహోఽయం పాంచభౌతికః. 8
- పితృభ్యా మశితాల దన్నాత్ - షట్కోశం జాయతే వపుః,
స్నాయవోఽస్థీని మజ్జా చ - జాయంతే పితృతస్తథా. 9
- త్వజ్ఞంసశోణితమితి - మాతృతశ్చ భవంతి హి,
భావా స్సుష్క ష్షడ్విధా న్తస్య - మాతృజాః పితృజా స్తథా. 10
- రసజా ఆత్మజా స్సత్త్వ - సంభూతా స్సాత్త్వజా స్తథా,

మృదవ శోణితం మేదో - మజ్జా ప్లీహో యక్య ద్దుదమ్.	11
హృన్నాభీత్యేవమాద్యస్సు - ర్భవా మాత్యభవా మతాః, శ్శ్రురోమకచస్నాయు - శిరాధమనయో నఖాః.	12
దశనా శ్శుక్ర మిత్యాదిస్థిరాః - పితృసముద్భవాః, శరీరోచితి ర్వరో వృద్ధి - స్తుప్తి ర్భలం స్థితిః.	13
అలోలుపత్వా ముత్పాహా - ఇత్యాదీన్ రసజాన్విదుః, ఇచ్ఛా ద్వేష సుఖం దుఃఖం - ధర్మాధర్మై చ భావనా.	14
ప్రయత్నో జ్ఞాన మాయుశ్చేది - 0ద్రియాణీత్యేవమాత్మజాః, జ్ఞానేంద్రియాణి శ్రవణం - స్పర్శనం దర్శనం తథా.	15
రసనం పూణ మిత్యాహుః - పంచ తేషాం చ గోచరాః, శబ్దఃస్పర్శ స్తథా రూపం - రసో గంధ ఇతి క్ర	16
వాక్య రాంఘ్రిగుదోపస్థా - న్యాహుః కర్మేంద్రియాణి హి, వచనాదానగమన - విసర్గరతయః క్రమాత్.	17
కర్మేంద్రియాణాం జానియా - న్తన శ్శైవోభయా త్కమ్, క్రియా స్తేషాం మనో బుద్ధి - రహమూరస్తతః పరమ్,	18
అంతఃకరణ మిత్యాహు - శ్చిత్తం చేతి చతుష్టయమ్, సుఖం దుఃఖం చ విషయౌ - విజ్ఞేయౌఉ మనసః క్రియాః	19
స్మృతిభీతివికల్పాద్యాః - బుద్ధిః స్యాన్నిశ్చయాత్మికా, అహం మమేత్యహంకార - శ్చిత్తం చేతయతే యతః.	20
సత్త్వాఖ్యమంతఃకరణం - గుణభేదా త్రిధా మతమ్, సత్త్వం రజ స్తమ ఇతి - గుణా స్సత్త్వాత్తు సాత్త్వికాః.	21
ఆస్తిక్యశుద్ధిధర్మైక - రుచిప్రభృతయో మతాః, రజసో రాజసా భావాః - కామక్రోధమదాదయః.	22
నిద్రాలస్య ప్రమాదాది - వంచనాద్యాస్తు తామసాః, ప్రసన్నేంద్రియతారోగ్య - నాలస్యాద్యాస్తు సత్త్వజాః	23

దేహో మాత్రాత్మక స్తస్యా - దాదత్తే తద్గుణా నిమాన్,	
శబ్ద శ్రోత్రీ ంక్రముఖరతా - వైచిత్ర్యం సూక్ష్మతా ధృతిః.	24
బలం చ గగనా ద్వాయో - స్ఫుర్కచ స్ఫుర్కనేంబ్రియమ్,	
ఉత్నేపణ మమక్షేపా - కుంచనే గమనం తథా.	25
ప్రసారణ మితీమాని - పంచ కర్మాణి రూక్షతా,	
ప్రాణాపానౌ తథా వ్యాన - సమానోదానసంజ్ఞకాన్.	26
నాగం కూర్మం చ కృకరం - దేవదత్తం ధనంజయమ్,	
ద శైతా వాయువికృతీ - స్తథా గృహ్లాతి లాఘవమ్.	27
తేషాం ముఖ్యతరః ప్రాణో - నాభేః కంఠాదపస్థితః,	
చరత్యసౌ నాసికయో - ర్నాభౌ హృదయపంకజే.	28
శబ్దోచ్ఛారణనిశ్వాసో - ఛ్వాసాదేరపి కారణమ్,	
అపానస్తు గుదే మేధ్రే - కటికజంఘోదరేష్వపి.	29
షనాభికంఠే వృసణయో - రూరుజానుషు తిష్ఠతి,	
తస్య మూత్ర పులీషాది - విసర్గః కర్మకీర్తితమ్.	30
వ్యానోఽక్షిత్రోత్త్రాల్పేషు - జిహ్వోపూణేశ్చు తిష్ఠతి,	
ప్రాణాయామధృతిత్యాగ - గ్రహణా ద్యస్య కర్మచ.	31
సమానో వ్యాప్య నిఖిలం - శరీరం వహ్నినా సహ,	
ద్విసప్తతिसహస్రేషు - నాడీరంధ్రేషు సంచరన్.	32
భుక్తపీతరసా స్సమ్య - గానయన్ దేహపుష్టికృత్,	
ఉదానః ప్పాదయోరాస్తే - హస్తయో రంగసంధిషు.	33
కర్మాఽస్యదేహోన్నయనో - త్కమణాది ప్రకీర్తితమ్,	
త్వగాదిధాతూ నాశ్రిత్య - పంచ నాగాదయ స్నితాః.	34
ఉద్గారాదినిమేషాది క్షుత్పిపాసాదికం క్రమాత్,	
తంబ్రీప్రకృతిశోకాది - తేషాం కర్మ ప్రకీర్తితమ్.	35
అగ్నేస్తు రోచకం రూపం - దీప్తిం పాకం ప్రకాశతామ్,	

అమర్షతీక్షసూక్ష్మాణా - మోజ స్తేజశ్చ శూరతామ్.	36
మేధావితాం తథాఽఽదత్తే - జలాత్తు రసనం రసమ్,	
శైత్యం స్నేహం ద్రవం స్వేదం - గాత్రాదిమృదుతామపి.	37
భూమేఽర్థాః శ్రేయం గంధం - స్థైర్యం ధైర్యం చ గౌరవమ్,	
త్యగస్యజ్ఞాంసమేదోఽస్థి - మజ్జాశుక్రాణి ధాతవః.	38
అన్నం పుమాన్ఽశితం త్రేధా - జాయతే జఠరాగ్ని నా,	
మలం స్థవిష్ఠో భాగస్సోఽస్య - న్నధ్యమో మాంసతాం ప్రజేత్.	39
మనః కనిష్ఠో భాగస్సోఽస్య - త్తస్మా దన్నమయం మనః.	
అపాం స్థవిష్ఠో మూత్రం స్యా - న్నధ్యమో రుభిరం భవేత్.	40
కనిష్ఠభాగః ప్రాణస్సోఽస్య - త్తస్మాత్ప్రాణో జీవాత్మకః,	
తేజసోఽస్థి స్థవిష్ఠ స్సోఽస్య - న్నజ్జామధ్యసముద్భవా.	41
కనిష్ఠో వాఙ్మతా తస్మా - త్తేజోఽబన్నాత్మకం జగత్,	
లోపితా జ్జాయతే మంసం మేదో - మాంససముద్భవమ్.	42
మేదసోఽస్థిని జాయంతే - మజ్జా చాఽస్థిసముద్భవా,	
నాద్యోఽపి మాంససంఘాతా - చ్ఛక్రం మజ్జాసముద్భవమ్.	43
వాతాపిత్తకఫాశ్చాత్ర - ధాతవః పరికీర్తితాః,	
దశాంజలిజలం క్షేయం - రసస్యాంజలయో నవ.	44
రక్తస్యాష్టౌ పులిషస్య - సప్త హి శ్లేష్మణశ్చ షట్,	
పిత్తస్య పంచ చత్వారో - మాత్రస్యాంజలయస్త్రయః.	45
వపాయో మేదసో ద్వా తు - మజ్జాత్వంజలిసమ్మితః,	
అర్థాంజలి తథా శుక్రం - తదేన బలముచ్యతే.	46
అస్థ్నాం శరీరే సంఖ్యా స్యాత్ - షష్టియుక్తం శతత్రయమ్	
జలజాని కపాలాని - రుచకాస్తరణాని చ.	47
నలకానీతి తావ్యాపః - పంచధాఽస్థిని సూరయః,	
ద్వే శతే సత్వస్థిసంభీనాం - స్యాతాం తత్ర దశోత్తరే.	48

రౌరవాః ప్రపరాస్కంధ — సేచనాస్సురులూఖలాః, సముద్రా మండలా శృమ్భా — వర్తా వాయసతుండ కాః.	49
ఇ త్యప్తథా సముద్భిష్టా — శృలీరేష్వస్థిసంధయః, సార్థకోటిత్రయం రోమ్లాం — శ్శశ్రుకేశా స్త్రీలక్షకాః.	50
దేహస్వరూపమేవం తే ప్రోక్తం దశరథాత్తజ, తస్మా దసారో నాస్త్యేవ — పదార్థో భువనత్రయే.	51
దేహేఽస్తి న్నభిమానేన — న మహోపాయబుద్ధయః, అహంకారేణ పాపాని — క్రియంతే హంత సాంప్రతమ్, తస్మా దేతత్స్వరూపం తు — విభోద్ధన్యం మనీషిణా.	52

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం నవమోఽధ్యాయః.

దశమా యము

జీవస్వరూప నిరూపణము

శ్రీము ఉవాచ:-

- భగవన్! కుత్ర జీవోఽపౌ - జంతోర్దేహోఽవతిష్ఠతే,
జాయతే వా కుతో జీవః - స్వరూపం వాఽప్య కిం వద. 1
- దేహాంతే వా కుత్ర యాతి - గత్వా వా కుత్ర తిష్ఠతి,
కథ మాయాతి వా దేహం - పున రాాయాఽఽతి వా వద. 2
- సాధు సృష్టం మహాభాగః - గుహ్యో ద్గుహ్యతరం హి యత్,
దేవైరపి సుదుర్జ్ఞై య - మింద్రాద్వైర్వా మహర్షిభిః 3
- అన్యస్మై నైవ వక్తవ్యం - మయాపి రఘునందన!
త్వద్భక్త్యాఽహం పరం ప్రీతో - వక్ష్యా మ్యవహితశృణు. 4
- సత్యజ్ఞానాత్మకోఽనంతః - పరమానందవిగ్రహః,
పరమాత్మా పరంజ్యోతి - రవ్యక్తో వ్యక్తకారణమ్. 5
- నిత్యో విశుద్ధ స్స ర్వాత్మా - నిర్లేపోఽహం నిరంజనః,
సర్వధర్మవిహీనశ్చ - న గ్రాహ్యో మనసాఽపి చ. 6
- నాహం సర్వేంద్రియగ్రాహ్యః సర్వేషాం గ్రాహకో హ్యహమ్,
జ్ఞాతాఽహం సర్వలోకస్య - మమ జ్ఞాతా న విద్యతే. 7
- దూర స్సర్వవికారాణాం - పరిణామాదికస్య చ,
యతో వాచో నివర్తంతే - అప్రాప్య మనసా సహ. 8
- ఆనందం బ్రహ్మ మాం జ్ఞాత్వా - న బిభేతి కుతశ్చన,
యస్తు సర్వాణి భూతాని = మయ్యే వేతి ప్రపశ్యతి. 9
- మాం చ సర్వేషు భూ తేషు - తతో న విజుగుప్సతే,
యస్య సర్వాణి భూతాని - హ్యేత్త్వేవాఽభూద్విజానతః. 10
- కో మోహ స్త శ్శోక - ఏకత్వ మమపశ్యతః,

ఏష సర్వేషు భూతేషు – గూఢో ఽఽత్తా న ప్రకాశతే.	11
దృశ్యతే త్వర్వయా బుద్ధ్యా – సూక్ష్మయా సూక్ష్మదల్కభిః, అనాద్య విద్యయా యుక్త – స్తథాప్యేకోఽహ మవ్యయః.	12
అవ్యాకృతబ్రహ్మరూపో – జగత్కర్తా మహేశ్వరః, జ్ఞానమాత్రే యథా దృశ్య – మిదం స్వప్నే జగత్త్రయమ్.	18
తద్వ న్తయి జగ త్సర్వం – దృశ్యతే ఽస్తి విలీయతే, నానావిద్యాసమాయుక్తో – జీవత్వేన వసామ్యహమ్.	14
పంచ కర్తేష్ణి యాజ్ఞే- పంచ జ్ఞానేంద్రియాణి చ, మనో బుద్ధి రహంకార – శ్చిత్తం చేతి చతుష్టయమ్.	15
వాయవః పంచ మిళితాః – యామ్న లింగశరీరతామ్, తత్రాఽవిద్యాసమాయుక్తం – చైతన్యం ప్రతిబంబితమ్.	16
వ్యావహారికజీవన్తు – క్షేత్రజ్ఞః పురుషోఽపి చ, స ఏవ జగతాం భోక్తా - ఽనాద్యయోః పుణ్యపాపయోః.	17
ఇహాముత్రగతి స్తస్య – జాగ్రత్స్వప్నాదిభోక్తృతా, యథా దర్పణమాలిన్యా – దృశ్యతే మలినం ముఖమ్.	18
తద్వ దన్తఃకరణగై – ర్దోషై రాత్మాఽపి దృశ్యతే, పరస్పరాధ్యాసవశా – త్స్యా దన్తఃకరణాత్మనోః.	19
ఏకీభావాభిమానేన – పరాత్మా దుఃఖభాగివ, మరుభామౌ జలత్వేన – మధ్యాహ్నోర్కమలీచికాః.	20
దృశ్యంతే మూఢచిత్తస్య – న హ్యర్థ స్తాపకారకః, తద్వరదాత్మాఽపి నిర్లేపో – దృశ్యతే మూఢచేతసామ్.	21
స్వాఽవిద్యాఖ్యాత్మదోషేణ – కర్తృత్వాదికధర్మవాన్, తత్ర చాన్నమయే పిండే – హృది జీవోఽవతిష్ఠతే.	22
ఆనఖాగ్రం వ్యాప్య దేహం - తద్దు ఽఘోహితశ్శృణు, పురీతదభిధానేన – మాంసపిండో విరాజతే,	23

నాభేరూర్ధ్వమధః కంఠా - ద్వాప్య తిష్ఠతి య స్స □	
తస్య మధ్యేఽస్తి హృదయం - సనాలం పద్మకోశవత్.	24
అధోముఖం చ తత్రాస్తి - సూక్ష్మం సుషిర ముత్తమమ్,	
దహారాకాశ మిత్సుక్తం - తత్ర జీవోఽవతిష్ఠతే.	25
వాలాగ్రశతభాగస్య - శతథా కల్పితస్య చ,	
భాగో జీవ స్స విజ్ఞేయః - స చానంత్యాయ కల్పతే,	26
కదంబకుసుమౌద్బుద్ధ - కేసరా ఇవ సర్వతః,	
ప్రసృతా హృదయాన్నాన ద్యో - యాభి ర్వాప్తం శ్రీరకమ్.	27
హితం బలం ప్రయచ్ఛన్తి - యస్మి త్తేన హితాః స్పృతాః,	
ద్వాసప్తతిసహస్రస్తా - స్సం ఖ్యాతా యోగవిత్తమైః.	28
హృదయాఽత్తాస్తు నిషాంతా - యథా రాఢ్రశ్శయ స్తథా,	
ఏకోఽత్తరశతం తాసు - ముఖ్యా విష్వగ్వినిర్గతాః.	29
ప్రతీంద్రియం దశ దశ - నిర్గతా విషయోన్ముఖాః,	
నాడ్యః కర్మాదిహేతూత్థాః - స్వప్నాదిఫలభుక్తయే.	30
వహస్త్వంభో యథా నద్యో - నాడ్యః కర్మఫలం తథా,	
అనంతైకోర్ధ్వగా నాడీ - మూర్ధపర్యంత మంజసా.	31
సుషుమ్నేతి సమాదిష్టా - తయా గచ్ఛన్విముచ్యతే,,,	
తత్రావస్థితచైతన్యం - జీవాత్మనం విదుర్బుధాః.	32
యథా రాపఠ రద్యశ్యోఽపి - ద్యశ్యతే చంద్రమండలే,	
తద్వ త్సర్వగతోఽప్యాత్నా - లింగదేహే హి ద్యశ్యతే.	33
యథా ఘటే నీయంతే - ఘటాకాశోఽపి నీయతే,	
తద్వ త్సర్వగతోఽప్యాత్నా - లింగదేహే వినిర్గతే.	34
నిశ్చలః పరిపూర్ణోఽపి - గచ్ఛతీత్యుపచర్యతే,	
జాగ్రత్కాలే తథా జ్ఞోఽయ - మభివ్యక్తవిశేషభిః.	35
వ్యాప్నోతి నిష్క్రియ స్సర్వాన్ - భాను ర్దశ దిశో యథా,,	
నాడీభి ర్వృత్తయో యాన్తి - లింగదేహాసముద్భవాః.	36

తత్తత్కర్మానుసారేణ – జాగ్రద్భోగోపలబ్ధయే,	
ఇదం లింగశరీరాఖ్య – మామోక్షమ వినశ్యతి.	37
అత్తజ్ఞానేన నష్టేఽస్మి – న్నావిద్యే సశరీరకే,	
అత్తస్వరూపావస్థానం – ముక్తిరి త్యభీభీయతే.	38
ఉత్పాదితే ఘటే యద్వ – ధ్వుటాకాశత్వ మృచ్ఛతి,	
ఘటే నష్టే యథాకాశం – స్వరూపేణావతిష్ఠతే.	39
జాగ్రత్కర్మక్షయవశా – త్స్వప్నభోగ ఉపస్థితే,	
బోధ్యవస్థాం తిరోధాయ – దేహాద్యాశ్రయలక్షణమ్.	40
కర్మోద్భావితసంస్కార – స్తత్ర స్వప్నలిరంపయా,	
అవస్థాం చ ప్రయాత్యన్యాం – మాయానీవాత్మమాయయా.	41
ఘటాదివిషయా స్మర్యా – స్తుద్ధ్యాదికరణాని చ,	
భూతాని కర్మనశతో – వాసనామాత్రసంస్థితాన్.	42
ఏతా నృశ్య స్వయంజ్యోతి – సాక్ష్యాత్కా వ్యవతిష్ఠతే,	
అత్రాంతఃకరణాదీనాం వాసనాద్వాసనాత్మతా.	43
వాసనామాత్రసాక్షిత్వం – తేన తత్ర పరాత్మనః.	
వాసనాభిః ప్రపంచోఽత్ర – దృశ్యతే కర్మచోదితః.	44
జాగ్రద్భూమౌ యథా తద్వ – త్కర్మకర్మక్రియాత్మకః,	
నిశ్శేషబుద్ధిసాక్ష్యాత్కా – స్వయమేవ ప్రకాశతే,	
నాసనామాత్రసాక్షిత్వం – సాక్షిణ స్వాప ఉచ్యతే.	45
భూతజన్మని యద్భూతం – కర్మ తద్వాసనావశాత్,	
నేదీయస్త్వా ద్వయస్యాద్యే – స్వప్నం ప్రాయః ప్రపశ్యతి.	46
మధ్యే వయసి కార్కశ్యా – త్కరణానా మిహోర్జితః,	
ప్రాయేణ వీక్షతే స్వప్నం – వాసనాకర్మణో ర్వశాత్.	47
యియాసుః పరలోకం తు – కర్మవిద్యాదిసంభ్రమ్,	
భావినో జన్మనో రూపం – స్వప్న ఆత్మా ప్రపశ్యతి.	48
యద్వత్ప్రపతవా ఛ్యేన – శ్రా శ్లోగనమండలే,	
ఆకుంచ్య పక్షౌ యతతే – నీదే నిశ్చయనాయనే.	49

ఏవం జాగ్రత్స్వప్నభూమౌ - శ్రాన్త ఆత్మాఽభిసంచరన్ ఆపీతకరణగ్రామః - కారణేనైతి చైకతామ్.	50
నాడీమూర్ధైరిందియాణా - మాకృష్ట్యాదాయ వాసనాః, సర్వం గ్రపిత్వా కార్యం చ - విజ్ఞానాత్మా విలీయతే.	51
ఈశ్వరాఖ్యేఽవ్యాకృతేఽథ - యథా సుఖమయో భవేత్, కృత్స్నాప్రపంచవిలయ - స్తథా భవతి చాత్మనః.	52
యోషితః కామ్యమానాయాః - సంభోగాంతే యథా సుఖమ్ స ఆనందమయో బాహ్యో - నాఽఽన్తరః కేవలం యథా.	53
ప్రజ్ఞాత్మతాం సమాసాద్య - విజ్ఞానాత్మా తదైవ సః, విజ్ఞానాత్మా కారణాత్మా - యథా తిష్ఠఽపి సః.	54
అవిద్యాసూక్ష్మవృత్త్యాను - భవత్యేవ యథాసుఖమ్, ఆజ్ఞానమపి సాక్ష్యాది - వృత్తిభి శ్చానుభూయతే.	55
తథాహం సుఖ పస్వాప్నం - నైవ కించి దవేదిషమ్, ఇత్యేవం ప్రత్యభిజ్ఞాపి - పశ్చా త్తస్యోపపద్యతే.	56
జాగ్రత్స్వప్నషుప్త్యాఖ్య - మేమేహాఽముత్రలోకయోః, పశ్చాత్కర్తవశాదేవ - విస్ఫులింగా ఇవాఽవలాత్.	57
జాయన్తే కారణాదేవ - మనోబుద్ధ్యాదికాని తు, పయఃపూర్ణఘటో యద్వ -న్నిమగ్న స్వలిలాశయే	58
తైరేవోద్భృత ఆయాతి - విజ్ఞానాత్మా తదైత్యజాత్, విజ్ఞానాత్మా కారణాత్మా - తథా తిష్ఠం స్తథాపి సః.	59
దృశ్యతే సత్పు తేష్టేవ - వష్టేష్ట్యాయాత్యదృశ్యతామ్, ఏకాకారోఽర్యమా తత్త - త్కార్యేష్టివ పరః పుమాన్.	60
కూటాస్థో దృశ్యతే తద్వ - ద్గచ్ఛత్యాగచ్ఛతీవ సః, మోహమాత్రాంతరాయత్వా - త్సర్వం తస్యోపపద్యతే.	61
దేహోద్యతీత ఆత్మాపి - స్వయ జ్యోతిస్స్వభావతః,	

ఏవం జీవస్వరూపం తే – ప్రోక్తం దశరథాత్మజ!

62

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం దశమోఽధ్యాయః.

ఏకాదశాధ్యాయము

ఉపాపవామాహాత్మ్యము

శ్రీభగవా నువాచః-

- దేహాంతరగతిం స్వప్న - పరలోకగతిం తథా,
వక్ష్యామి నృపశార్దూల! - మత్త శ్శృణు సమాహితః. 1
- భుక్తం పీతం యదస్త్వత్త - తద్రసాదానుబంధనమ్,
స్థూలదేహస్య లింగస్య - తేన జీవనధారణమ్. 2
- వ్యాధినా జరయా వాపి - పీడ్యతే జరరోఽవలః,
శ్లేష్మణా తేన భుక్తాన్నం - పీతం వా వ పచత్యలమ్. 3
- భుక్తపీతరసాభావా - త్తదా శుష్యంతి ధాతవః,
భుక్తపీతరసేనైవ - దేహే లింపంతి ధాతవః. 4
- సమీకరోతి యత్తస్మా - త్సమానో నవాయు రుచ్యతే,
తదానీం తద్రసాభావా - దామబంధనహానితః. 5
- పరిపక్వరసత్వేమ - యథా గౌరవతః ఫలమ్,
స్వయమేవ పతత్యాశు - తథా లింగం తనో ర్వ్రజేత్. 6
- తత్తత్ స్థానాదపాకృష్య - హృషీకాణాం చ వాసనాః,
ఆధ్యాత్మికాభిభూతాని - హృత్పద్మే చైకతాం గతః. 7
- తదోర్ధ్వగః ప్రాణవాయు - స్సంయుక్తో నవవాయుభిః,
ఊర్ధ్వోఽఛ్వాసీ భవత్యేష - తథా తేనైకతాం గతః. 8
- చక్షుషోర్వాపి మూర్ధ్నో వా - నాడీమార్గం సమాశ్రితః,
విద్యాకర్మసమాయుక్తో - వాసవాభిశ్చ సంయుతః. 9
- ప్రజ్ఞాత్మానం సమాశ్రిత్య - విజ్ఞానాత్కేపసర్పతి,
యథా కుంభో నీయఘానో - దేశా ద్దేశాంతరం ప్రతి. 10
- స్వపూర్ణ ఏవ సర్వత్త స - ఆకాశోఽపి తత్త తు,

ఘటాకాశాఖ్యకాం యాతి — తద్వ ల్లింగం పరాత్మనః.	11
పునర్దేహాంతరం యాతి — యథాకర్మానుపారతః,	
ఆమోక్షాత్సంచరత్యేవం — మత్స్యః కూలద్వయం యథా.	12
పాపభోగాయ చేద్గచ్ఛే — ద్యమదూతై రభిష్ఠితః,	
యాతనాదేహమాశ్రిత్య — నరకానేవ కేవలమ్	13
ఇష్టాపూర్తిని కర్మాణి - యోఽనుతిష్ఠతి సర్వదా,	
పితృలోకం వ్రజత్యేష — ధామంఆశ్రిత్య బర్హిషః.	14
ధూంఆద్రాత్రిం తతః కృష్ణ — పక్షం తస్మాచ్ఛ దక్షిణమ్,	
అయనం చ తాతో లోకం — పితృణాం చా తతః పరమ్.	15
చంద్రలోకే దివ్యదేహం — ప్రాప్య భుం క్తే పరాం శ్రియమ్,	
తత్ర చంద్ర మసా పోఽసౌ — యావత్కర్మఫలం వసేత్.	16
తథైవ కర్మ శేషేణ — యథా తం పునరావ్రజేత్,	
నపున్విహాయ జీవత్వ — మాసాద్యాకాశమేతి సః.	17
ఆకాశా ద్వాయుమాగత్య — నాయో రంభో వ్రజత్యథ,	
అద్భ్యో మేఘం సమాసాద్య — తతో వృష్టి ర్భవే దసౌ.	18
తతో ధాన్యాని భక్ష్యాణి — జాయతే కర్మచోదితః,	
యోని మన్యే ప్రపద్యంతే — శరీరత్వాయ దేహినః.	19
స్థాణుమన్యేఽనుసంయంతి — యథాకర్మ యథాశ్రుతమ్,	
తతోఽన్నత్వం సమాసాద్య — పితృభ్యాం భుజ్యతే పరమ్.	20
తతశ్శుక్రం రజశైవ — భూత్వా గర్భోఽభిజాయతే,	
తతః కర్మానుసారేణ — భవేత్ స్త్రీపుంనపుంసకః.	21
ఏవం జీవగతిః ప్రోక్తా — ముక్తిం తస్య వదమి తే,	
యస్తు శాంత్యాదియుక్తస్స — స్సదా విద్యారతో భవేత్.	22
స యాతి దేవయానేన — బ్రహ్మలోకావధిం నరః,	
అర్చి ర్భాత్వా దినం ప్రాప్య — శుక్లపక్ష మథో ప్రజేత్.	23

ఉత్తరాయణమాసాద్య - సంవత్సర యథో వ్రజేత్, ఆదిత్యచంద్రలోకౌ తు - విద్యుల్లోక మతఃపరమ్.	24
అథ దివ్యః పుమాంకశ్చి - ద్భ్రహ్మ లోకాదిహైతి సః, దివ్యే నపుషి సంధాయ - జీవ మేవం నయ త్యసౌ.	25
బ్రహ్మ లోకే దివ్యదేహీ - భుక్త్వా భోగ న్యథేప్పితాన్, తత్రోషిత్యా చిరం కాలం - బ్రహ్మణా సహ ముచ్యతే.	26
శుద్ధబ్రహ్మరతో యస్తు - న స యాత్యేవ కుత్రచిత్, తస్య ప్రాణా విలీయంతే - జలే సైంధవఖిల్యవత్.	27
స్వప్నదృష్టి యథా సృష్టిః - ప్రబుద్ధస్య విలీయతే, బ్రహ్మజ్ఞానవతస్తద్వ - ద్విలీయంతే తదైవ తే.	28
విద్యాకర్మవిహీనో య - స్తృతీయం స్థాన మేతి సః, భుక్త్వా చ నరకాన్ఘోరా - న్నహారౌరవరౌరవాన్.	29
పశ్చాత్పాక్తనవేషేణ - క్షుద్రజమ్తు ర్భవే దసౌ, యూకామశకదంశాది - జన్మాఽసౌ లభతే భువి.	30
ఏవం జీవగతిః ప్రోక్తా - కిమన్యచ్ఛో త్తుచ్ఛసి, భగవన్! యత్త్యయా ప్రోక్తం - ఫలం తు జ్ఞానకర్మణోః	31
బ్రహ్మలోకే చమ్తు లోకే భుంక్తే భోగా నితి ప్రభో! గంధర్వాదిషు లోకేషు - కథం భోగ స్సమీలితః.	32
దేవతం ప్రాప్నుయాత్కశ్చి - త్కశ్చి దింద్రత్వమేవ చ, ఏతత్కర్మఫలం వాఽస్తు - విద్యాఫల మథాపి వా.	33
తద్బ్రూ మోజాకామ్తు! - తత్ర మే సంశయో మహాన్, తద్విద్యాకర్మణో రేవా - నుసారేణ ఫలం భవేత్.	34
యువా చ సుందర శ్శూరో - నీరోగో బలవాన్భవేత్, సప్తద్వీపాం వసుమతీం - భుంక్తే నిషృంఢకం యది.	35
స ప్రోక్తో మానుషనంద - స్తస్మా చ్చతగుణో మతః,	

ద్వాదశాధ్యాయము

ఉపాసనావిధి

శ్రీరామ ఉవాచ:-

భగవన్! దేవ! దేవేశ! - నమస్తేఽస్తి మహేశ్వర!

ఉపాసనవిధిం బ్రూహి - దేశం కాలం చ తస్య తు. 1

(అఙ్గాని నియమాంశ్చైవ - మయ తేఽనుగ్రహో యది)

శృణు రామ! ప్రవక్ష్యామి - దేశం కాల ముపాసనే,
మదంశేవ పరిచ్ఛిన్నా - దేహా స్సర్వదివౌకపామ్. 2

యే త్వన్యదేవతా భక్తా - యజంతే శ్రద్ధయాన్వితాః,
తేఽపి మామేవ రాజేన్ద్ర! - యజంత్యవిధిపూర్వకమ్. 3

యస్మాత్సర్వమిదం విశ్వం - మత్తో న వ్యతిరిచ్యతే,
సర్వక్రియాణాం భోక్తాహం - సర్వస్యాహం ఫలప్రదః. 4

యేనాకారేణ యే మర్త్యా - మామేవైకముపాసతే,
తేనాకారేణ తేభ్యోఽహం - ప్రసన్నో వాంఛితం దదే. 5

విధినాఽవిధినా వాపి - భక్త్యా యే మా ముపాసతే,
తేభ్యః ఫలం ప్రయచ్ఛామి - ప్రసన్నోఽహం న సంశయః. 6

అపి చేత్సుదురాచారో - భజతే మా మనన్యభాక్,
సాధురేవ స మంతవ్య - స్సమృగ్వ్యవసితో హి సః. 7

స్వజీవత్వేన యో వేత్తి - మామేవైక మనన్యభీః,
తం న స్పృశమ్తి పాపాని - బ్రహ్మహత్యాదికాన్యపి. 8

ఉపాసావిధయస్తత్ర - చత్వారః పరికీర్తితాః,
సంపదారోపసంసర్గా - ధ్యాసా ఇతి మనీషిభిః. 9

అల్పస్య చాధికత్వేన - గుణయోగా ద్విచింతనమ్,
అనంతం వై మన ఇతి - సంపద్విధి రుదీరితః. 10

విధానారోప్య యోపాక్యా - సాఽఽరోపః పరికీర్తితః, యద్వదోంకారముద్గీధ - ముపాసీతేత్యుదాహృతః.	11
ఆరోపా బుద్ధిపూర్వేణ - య ఉపాసావిభిశ్చ సః, యోషిత్యగ్ని మతిర్యత్త - దధ్యాసస్స ఉదాహృతః.	12
క్రియాయోగేన చోపాసా - విభి స్సంవర్గ ఉచ్యతే, సంహృత్య వాయుః ప్రలయే - భూతాన్యేకోఽవసీదతి.	13
ఉపసంగమ్య బుద్ధ్యా య దాసనం దేవతాత్మనా, తదుపాసనమంతస్సాస్య - తద్బహిస్సంపదాదయః.	14
జ్ఞానాంతరనంతరిత - సజాతిజ్ఞానసంతతేః, సంపన్నదేవతాత్మత్వ - ముపాసన ముదీరితమ్.	15
సంపదాదిషు బాహ్యేషు - దృఢబుద్ధి రుపాసనమ్, కర్తకాలే తదంగేషు - దృష్టిమాత్ర ముపాసనమ్.	16
ఉపాసన మితి ప్రోక్తం - తదంగాని బ్రువే శృణు, తీర్థక్షేత్రాదిగమనే - శ్రద్ధాం తత్ర పరిత్యజేత్.	17
స్వచిత్రైకాగ్రతా యత్ర - తత్రాసీత సుఖం ద్విజః, కంబలే మృదుతల్పే వా - వ్యాఘ్రచర్మణి వా స్థితః.	18
వివిక్తదేశే నియత - స్సమగ్రీవశిరస్తనుః, అత్యాశ్రమస్థ స్సకలా - నీంబ్రియాణి నిరుద్ధ్య చ.	19
భక్త్యాథ స్వగురుం సత్వా - యోగం విద్వాంశ్చ యోజయేత్, యస్త్య విజ్ఞాననాన్భవ - త్యయుక్తమనసా సదా.	20
తస్యేంబ్రియాణ్యవశ్యాని - దుష్టాశ్వా ఇవ సారథేః, విజ్ఞానీ యస్తు భవతి - యుక్తేన మనసా సహ.	21
తస్యేంబ్రియాణి వశ్యాని - సదశ్వా ఇవ సారథేః, యస్త్యవిజ్ఞానవాన్ భవ - త్యమనస్క స్సదాఽశుచిః.	22
న స తత్పదమాప్నోతి - సంసారం చాభిగచ్ఛతి,	

విజ్ఞానీ యస్తు భవతి — సమనస్క స్సదా శుచిః.	23
స తత్పద మవాప్నోతి — యస్మా ద్భూయో న జాయతే, విజ్ఞానసారథి ర్యస్తు — మనఃప్రగ్రహ ఏవ చ.	24
సోఽధ్వనః పార మాప్నోతి — మమైవ పరమం పదమ్, హృత్పుండరీకం విజయం — విశుద్ధం విశదం తథా.	25
విశోకం చ విచింత్యాఽత్ర — ధ్యాయే న్నాం పరమేశ్వరమ్, అచిమ్బ్యరూప మవ్యక్త — మనంత మమృతం శివమ్.	26
ఆదిమధ్యామృతహితం — ప్రశాంతం బ్రహ్మకారణమ్, ఏవం విభుం ఇదానంద — మరూపమజమద్భుతమ్.	27
శుద్ధస్ఫటికసంకాశ — ముమాదేహోర్దధారిణమ్, వ్యాఘ్రచర్కాంబరధరం — నీలకంఠం త్రిలోచనమ్.	28
జటాధరం చంద్రమౌళిం — నాగయజ్ఞోపవీతినమ్, వ్యాఘ్రచర్కోత్తరీయం చ — వరేణ్య మభయప్రదమ్.	29
పరాభ్యా మూర్ధ్వహస్తాభ్యాం — భిభ్రాణం పరశుం మృగమ్, భూతిభూషితసర్వాంగం — సర్వాభరణభూషితమ్.	30
ఏవ మాత్మారణిం కృత్వా — ప్రణవం చోత్తరారణిమ్ జ్ఞాననిర్మథనాభ్యాసా — త్సాక్షా త్పశ్యతి మాం జనః.	31
వేదవాక్యైరలభ్యోఽహం — న శాస్త్రై ర్నాపి చేతసా, ధ్యానేన వృణుతే యో మాం - సర్వదాఽహం వృణోమి తమ్.	32
నాఽవిరతో దుశ్చరితాఽన్నా — శాంతో నాఽసమాహితః, నాఽశాంతమానసో వాపి — ప్రజ్ఞానేన లభేత మామ్.	33
జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాది — ప్రపంచో యఃహ ప్రకాశతే, తద్ద వత్సమితి జ్ఞాత్వా — సర్వబంధైః ప్రముచ్యతే.	34
త్రిషు ధామసు యద్భోగ్యం — భోక్తా భోగశ్చ యద్భవేత్, తేభ్యో విలక్షణ స్పాక్షీ - చిన్నాత్రోఽహం సదాశివః.	35

త్రయోదశాధ్యాయము

మోక్ష యోగము

సూత ఉవాచ:-

- ఏవం శ్రుత్వా కోసలేయ - స్తుష్టో మతిమతాం వరః,
పప్రచ్ఛ గిరిజాకాంతం - సుభగం ముక్తిలక్షణమ్. 1
- భగవన్! కరుణావిష్ట - హృదయ! త్వం ప్రసీద మే,
స్వరూపం లక్షణం ముక్తేః - ప్రబ్రూహి పరమేశ్వర! 2
- పాలోక్యమపి సారూప్యం - సార్ఘ్యం సాముజ్యమేవ చ,
కైవల్యం చెతి తాం విద్ధి - ముక్తిం రాఘవ! పంచధా. 3
- మాం పూజయతి నిష్కామ - స్సర్వదాఽజ్ఞానవర్జితః,
స మే లోకం సమాసాద్య - భుంక్తే భోగావ్యథేప్పితాన్. 4
- జ్ఞాత్వా మాం పూజయేద్యస్తు - సర్వకామవివర్జితః,
మయా సమానరూప - స్సన్తమ లోకే మహీయతే. 5
- ఒష్టపూర్తాని కర్మాణి - మత్ప్రి త్కృరుతే తు యః,
యత్కరోతి యదశ్నాతి - యజ్జహోతి దదాతి యత్. 6
- య త్తపస్యతి తత్సర్వం - యః కరోతి మదర్పణమ్,
మల్లోకే స శ్రియం భుంక్తే - మత్తుల్యం ప్రాభవం భజన్. 7
- యస్తు శాంత్యాదియుక్తస్స - న్నా మాత్మత్వేన పశ్యతి,
స జాయతే పరంజ్యోతి - రద్వైతం బ్రహ్మ కేవలమ్. 8
- ఆత్మస్వరూపావస్థానం - ముక్తి రిత్యభిధీయతే,
సత్యం జ్ఞానమనంతంయత్ - దానందం బ్రహ్మ కైవలమ్. 9
- సర్వధర్మవిహీనం చ - మనోవాచా మగోచరమ్,
సజాతీయవిజాతీయ - పదార్థానా మసంభవాత్. 10
- అతస్తద్వ్యతిరిక్తానా - మద్వైతమితి సంజ్ఞితమ్,

మత్స్యా రూపమిదం రామ! — శుద్ధం య దభిదీయతే.	11
మ య్యేవ దృశ్యతే సర్వం — జగత్ స్థావరజంగమమ్, వ్యోమ్ని గంధర్వనగరం — యథా దృష్టం న దృశ్యతే.	12
అనాద్యవిద్యయా విశ్వం — సర్వం మయ్యేవ కల్ప్యతే, మమ స్వరూపజ్ఞానేన - యదాఽవిద్యా ప్రణశ్యతి.	13
తదైక ఏవ వర్తేఽహం — మనోవాచా మగోచరః, సదైవ పరమానంద — స్వప్రకాశ శ్చిదాత్మనా.	14
న కాలః సంచభూతాని — న దేశో విదిశశ్చ న, మదన్యం నాస్తి యత్కించి — తదా వర్తేఽహమేకలః.	15
న సంద్యశే తిష్ఠతి మే స్వరూపం న చక్షుషా పశ్యతి మాం తు కశ్చిత్, హ్లో మనీషా మనసాఽభికప్తం యే మాం విదు స్తే హ్యమృతా భవన్తి.	16
శ్రీరామ ఉవాచః కథం భగవతో జ్ఞానం — శుద్ధం మర్త్యస్య జాయతే, తత్రోపాయం హర! బ్రూహి — మయి తేఽను గ్రహో యది.	17
విరజ్య సర్వభూతేభ్య — ఆవిరంచిపదాదపి, ఘృణాం వితత్య సర్వత్ర — పుత్రమిత్రాదికేష్యపి.	18
శ్రద్ధాఘోర్తిక్షశాస్త్రేషు — వేదాంతజ్ఞానలిప్సయా, ఉపాయనకరో భూత్వా — గురుం బ్రహ్మవిదం వ్రజేత్.	19
సేవాభిః పరితోష్యేనం — చిరకాలం సమాహితః, సర్వవేదామృతాకార్యం — శృణుయా త్సుసమాహితః.	20
సర్వవేదాంతవాక్యానా — మపి తాత్పర్యనిశ్చయమ్, శ్రవణం నామ తత్త్వా హు స్సర్వే తే బ్రహ్మవాదినః.	21
లోహమణ్యాదిదృష్ట్యాంజై — ర్యుక్తిభి ర్య ద్విచిత్తునమ్,	

తదేవ మననం ప్రాపఱు - ర్వాక్యార్థసోపబృంహణమ్.	22
నిర్మమో నిరహంకారస్సమస్సంగవివర్జితః,	
సదా శాంత్యాదియుక్త స్సన్ - ఆత్మన్యాత్మాన మీక్షతే.	23
యత్సదా ధ్యానయోగేన - తన్నిదిధ్యాసనం స్మృతమ్,	
సర్వకర్మ క్షయవశా - త్సాక్షాత్కారోఽపి చాత్మనః.	24
కస్యచి జ్ఞాయతే శీఘ్రం - చిరకాలేన కస్య చిత్,	
కూటస్థానీహ కర్మాణి - కోటిజన్మాల్లితాన్యపి.	25
జ్ఞానేనైవ వినశ్యంతి న - తు కర్మాఽయుతైరపి,	
జ్ఞానాదూర్ధ్వం తు యత్కించి - త్పుణ్యం వా పాపమేవ వా.	26
క్రియతే బవఱు వాప్యల్పం - తేనాయం విలిప్యతే.	
శరీరారంభకం యత్తు - ప్రారబ్ధం కర్మ జన్మనః.	27
తద్భోగేనైవ నష్టం స్యా - న్నతు జ్ఞానేన నశ్యతి,	
నిర్వోహో నిరహంకారో - నిర్లేప స్సంగవర్జితః.	28
సర్వభూతేషు చాత్మానం - సర్వభూతాని చాత్మని,	
యః పశ్యస్సంచరత్యేష - జీవన్ముక్తోఽభిధీయతే.	29
అహినిర్వయినీ యద్వ - ధ్ల ష్టూర్వం భయప్రదా,	
తతోఽస్యన భయం కించి - త్తద్వద్ధ ష్ట్యుం జనః.	30
యదా సర్వే ప్రముచ్యంతే - కాంఱ యేఽప్య వశంగతాః.,	
అథ మర్వోఽమృతో భవ - త్యేతావదనుశాసనమ్.	31
మోక్షస్య న హి వాసోఽస్తి - న గ్రామాంతరమేవ వా,	
అజ్ఞానహృదయగ్రంథి - నాశో మోక్ష ఇతి స్మృతః.	32
వృక్షాగ్రచ్యుతపాదో య - స్స తదైవ పతత్యధః,	
తవజ్ఞానవతో ముక్తి - ర్జాయతే నిశ్చితాఽపి తు.	33
తీర్థే చమ్దలగేహే వా - యది వా నష్టచేతనః,	
పరిత్యజన్ దేహమేవం - జ్ఞానాదేవ విముచ్యతే.	34

సంవీతో యేవ కేనాశ్న - స్థక్ష్మం నాఽభక్ష్మమేవ వా, శయానో యత్ర కుత్రాపి - సర్వాత్మా ముచ్యతేఽత్ర నః.	35
క్షీరాదుద్భృతమాజ్యం య - త్షిప్తం పయసి తత్పునః, న తేనైవైకతాం యాతి - సంపారే జ్ఞానవాం స్తథా.	36
నిత్యం పఠతి యోఽధ్యాయ - మిమం రామ! శృణోతి వా, స ముచ్యతే దేహబంధా - దనాయాసేన రాఘవ!	37
తతస్సంయతచిత్తస్త్వం - నిత్యం పఠ మహీపతే! అనాయాసేన తేనైవ - సర్వథా మోక్ష మాప్స్యసి.	38
ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం త్రయోదశోఽధ్యాయః.	

చతుర్థశాధా యము

పంచకోశోపాసన

శ్రీరామ ఉవాచః-

- భగవన్! యది తే రూపం - సచ్ఛిదానందవిగ్రహమ్,
నిష్కలం నిష్క్రియం శాంతిం - నిరవిద్యం నిరంజనమ్. 1
- సర్వధర్మ విహీనం చ - మనోవాచా మగోచరమ్,
సర్వవ్యాపిసమాఽత్మాన - మీక్షతే సర్వతస్స్థితమ్. 2
- ఆత్మవిద్యాతపోమూలం - తద్ధ మోక్షోష్ణత్పరమ్,
అమూర్తం పర్వభూతాత్మా - కారం కారణకారణమ్. 3
- యత్తదసదేశ్య(?) మగ్రాహ్యం త ద్రాహ్యం వాకథం భవేత్,
అత్రోపాయ మజావాన - స్తేన బఖీనోఽస్మి శంకర!
శృణు రామ! ప్రవక్ష్యామి - తత్రోపాయం మహాభుజ!
సగుణోపాసనాభిస్తు - చిత్తైకాగ్ర్యం విధాయ చ. 5
- స్థూలారుంధతికావ్యాయా - త్తత్ర చిత్తం ప్రవర్తయేత్,
తస్మిన్నన్నమయే పిండే - స్థూలదేహే తమభృతమ్. 6
- జన్మవ్యాధిజరామృత్యు - నిలయే వర్తతే దృఢా,
ఆత్మబుద్ధిరహంమావా - త్కదాచి న్నైవ హీయతే. 7
- ఆత్మాన జాయతే నిత్యో - మ్రియతే వా కథంచన,
సమ్జాయతేఽ స్తి విపరి - ణమతే వర్ధతేఽపిచ. 8
- క్షీయతే వశ్యతీత్యేతే - షడ్భావా వపుష స్సృతాః,
ఆత్మనో న వికారిత్వం - ఘటస్థనభవో యథా. 9
- ఏవంఆత్మా వపు స్తస్మా - దతి సంచింతయే ద్భృథః,
మూషానిక్షిప్తహేమాభః - కోశః ప్రాణమయో భవేత్. 10
- క్షుత్పిపాసాపరాభూతో - నాఽయమాత్మా యతో జడః,

చిద్రూప ఆత్మా యేనైవ – స్వదేహ మభిపశ్యతి.	11
ఆత్మైవ హి పరం బ్రహ్మ – నిర్లప సుఖినీరభిః,	
వ తదశ్శాతి కం చైత – న్న తదశ్శాతి కించన.	12
తతః ప్రాణమయే కోశే - కోషేఽస్త్వైవ మనోమయః,	
స సంకల్పవికల్పాత్మా – బుద్ధింద్రియసమాహితః.	13
కామః క్రోధ స్తథా లోభో – మోహో మాత్సర్యమేవ చ,	
మదచ్ఛేత్యలిషడ్వర్గో - మమతేచ్ఛాదయోఽపి వా.	14
మనోమయస్య కోశస్య – ధర్మా ఏతస్య తత్ర తు,	
యా కర్మవిషయా బుద్ధి – ర్వేదశాస్త్రార్థనిశ్చితా.	15
సా తు జ్ఞానేంద్రియైస్సార్థం – విజ్ఞానమయకోశతః,	
ఇహ కర్తృత్వాభిమానీ స – ఏవ తు వన సంశయః.	16
ఇహాముత్ర గతి స్తస్య – జీవో వ్యావహారికః, స్మృతః	
వ్యోమాదిసాత్వికాంశేభ్యో – జాయంతే ధీంద్రియాణి తు.	17
వ్యోమ్న శ్రోష్ట్రో య్త్రువో పూణం - జలాజ్జహ్వోఽథ తేజసః,	
చక్షుర్వాయోస్త్యగుత్పన్నా – తేషాం భౌతికతా తతః.	18
నోమాదీనాం సమస్తానాం – సాత్వికాంశేభ్య ఏవ తు,	
జాయతే బుద్ధిమవపీ – బుద్ధిః స్యాన్నిశ్చయాత్తికా.	19
వాక్యాణిపాదపాయాపస్థాని – కర్మేంద్రియాణి తు,	
వ్యోమాదీని రజోఽఽశేభ్యో – న్యస్తేభ్యస్తాన్యమక్రమాత్.	20
సమస్తేభ్యో రజోఽఽశేభ్యః – పంచప్రాణాదివాయవః,	
జాయం తే సప్తదశక – మేవం లింగశరీరకమ్.	21
ఏతల్లింగశరీరం తు – తప్తాయపిండవద్యతః,	
పరస్పరాధ్యాసయోగా – త్సాక్షిచైతన్యసంయుతమ్.	22
తదానందమయః కోశో – భోక్తృత్వం ప్రతిపద్యతే,	
విద్యాకర్మఫలాదీనాం – భోక్తృహాముత్ర స స్మృతః.	23

యదాధ్యాసం విహాయైష – స్వస్వరూపేణ తిష్ఠతి, అవిద్యామాత్రసంయుక్త – స్యాక్ష్యాత్కా జాయతే తదా.	24
ద్రష్టాంతఃకరణాదీనా – మమభూతే స్ఫుటేరపి, అతోఽన్తఃకరణాధ్యాసా – దధ్యాసిత్యేన చాత్మనః.	25
భోక్తృత్వం పాక్షితా చేతి – ద్వైధం త సోపపద్యతే, ఆతపశ్చాపి తచ్ఛాయా – తత్త్వ కణోరాజతే.	26
ఏల్ భోజయితా తత్ర – భుంక్తేఽన్యః కర్తణ ఫలమ్, క్షేత్రజ్ఞా రథనం విద్ధి – శరీరం రథమేవ తు	27
బుద్ధిం తు పారథిం విద్ధి – ప్రగ్రహం తు మవస్తథా, ఇంద్రియాణి హయాన్విద్ధి – విషయాం స్తేషు గోచరాన్.	28
ఇంద్రియైర్తనసా యుక్తం – భోక్తారం విద్ధి పూరుషమ్, ఏవం శాంత్యాదియుక్తస్య – న్నుపాస్తే య స్సదా ద్విజః.	29
ఉద్ధాట్యోద్ధాట్యైక మేకం – యద్యేవం కదళీతరోః, వల్కలాని తతః పశ్చా – ల్లభతే పారముత్తమమ్.	30
తదైవ పంచకోశేషు – మవస్సంక్రమయన్ క్రమాత్, తేషాం మధ్యే తతస్సార – మాత్మానమపి విందతి.	31
ఏవం మనస్సమాభియ – సంయతో మనసి ద్విజః, అథ ప్రవర్తయేచ్ఛిత్తం – నిరాకారే పరాత్మని.	32
తతో మనః ప్రగృహ్ణోతి – పరాత్మానం హి కేవలమ్, యత్తదద్రేశ్యమగ్రాహ్య – మస్థూలాద్యుక్తిగోచరమ్.	33
భగవన్ శ్రవణేనైవ – ప్రవర్తంతే జనాః కథమ్, వేదశాస్త్రార్థసంపన్నా – యజ్వాన స్సత్యవాదినః.	34
శృణ్వంతోఽపి తథాత్మానం – జానంతే నైవ కేచన, జ్ఞాత్వాఽపి మవ్యతే మిథ్యా – కిమేత త్తవ మాయయా.	35
ఏవమేవ మహాబాహో – నాత్ర కార్యా విచారణా,	

దైవీ హ్యేషా గుణమయీ — మమ మాయా దురత్యయా.	36
మామేవ యే ప్రపద్యంతే — మాయా మేతాం తరంతి తే, అభక్తా యే మహాబాహో — మమ శ్రద్ధానివర్జితాః.	37
ఫలం కామయమానాస్తే — చైహికాముస్తీకాదికమ్, క్షయష్ట్యల్పం సాతిశయం — తతః కర్మఫలం మతమ్.	38
తదవిజ్ఞాయ కర్మాణి — యే కుర్వంతి నరాధమాః, మాతుః పతంతితే గర్భే — మ్త్యోర్వక్త్రే పునఃపునః.	39
నానాయోనిషు జాతస్య — దేహినో యస్య కస్యచిత్, కోటిజన్మాలితైః పుణ్యైః — ర్మయి భక్తిః ప్రజాయతే.	40
స ఏవ లభతే జ్ఞానం — మద్భక్త్యర్థయాన్వితః, నాన్యకర్మాణి కుర్వాణో — జన్మకోటిశతైరపి.	41
తత స్వర్వం సపరిత్యజ్య — మద్భక్తిం సముదాహర, సర్వధర్మా స్పరిత్యజ్య — మామేకం శరణం వ్రజ,	42
అ హం త్వాం పర్వపాపేభ్యో — మోక్షయిష్యామి మాశుచః, యత్కరోషి యదశ్నాపి — యజ్జహోపి దదాపి యత్.	43
యత్తపస్యపి రామ! త్వం — తత్కూరుష్య మదర్పణమ్, తతః పరతరా నాస్తి — భక్తిర్మయి రఘూత్తమ!	44

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం చతుర్దశోఽధ్యాయః.

పంచదశా □ యము

భక్తియోగము

శ్రీరామ ఉవాచ:-

- భక్తిస్తే కీద్యశీ దేవ - జాయతే వా కథం చ సా,
యయా నిర్వాణరూపం తు - లభతే మోక్షముత్తమమ్. 1
- తద్బ్రూహి జాకాంత! - మయి తేఽమగ్రహో యది,
యో వేదాధ్యయనం యజ్ఞం - దానాని వివిధాని చ, 2
- మదర్పణభియా కుర్యా - త్స మే భక్తస్స మే ప్రియః,
(అవిముక్తే దండకాయాం - శ్రీశైలే పుండరీకకే. 3
- య ఉపాస్తే మమాకారం - స మే భక్త స్సమేప్రియః,) 4
- నర్యభస్స సమాదాయ - విశుద్ధం శ్రోత్రియాలయాత్. 5
- అగ్ని రిత్యాదిభిర్మంత్రై - రభిమంత్స్య యథావిధి,
ఉద్దూలయతి గాత్రాణి - తేవ చార్చతి మామపి. 6
- తస్మాత్పరతరా భక్తి - ర్మమ రామ! న విద్యతే,
సర్వదా శిరసా కంఠే - రుద్రాక్షాన్దారయేత్తు యః. 7
- సంచాక్షరీజపపర - స్సం మే భక్త స్స మే ప్రియః,
భస్సచ్ఛనో భస్సశాయా - సర్వదా విజితేంద్రియః. 8
- యస్తు రుద్రం జపేన్నిత్యం - చింతయే న్నా మనన్యభీః,
స తేనైవ చ దేహేన - శివ స్సంజాయతే స్వయమ్. 9
- జపేద్యో రుద్రసూకా □ - తథాధర్వశిరః పరమ్,
కైవల్యోపనిషత్సూక్తం - శ్వేతాశ్వతరమేవ చ. 10
- తతః పరతరో భక్తో - మమ లోకే న విద్యతే,
అన్యత్ర ధర్మాదన్యస్యా - దన్యత్రాస్యా త్కృతాకృతాత్.
- అన్యత్ర భూతాద్భవ్యాచ్చ - యత్ప్రవక్ష్వామి తచ్ఛృణు,

వదంతి యత్పదం వేదా శ్శాస్త్రాణి వివిధాని చ.	11
సర్వోపనిషదాం సారం – దధోఽ ఘృతమివోద్భృతమ్, యథిచ్ఛంతో బ్రహ్మచర్యం – చరంతి మునయస్సదా.	12
తత్తే పదం సంగ్రహేణ – బ్రవీమ్యోమితి యత్పదమ్, ఏతదేవాక్షరం బ్రహ్మ – ఏతదేవాక్షరం పరమ్.	13
ఏతదేవాక్షరం జ్ఞాత్వా – బ్రహ్మలోకే మహీయతే, ఏతదాలంబనం శ్రేష్ఠ – మేతదాలంబనం పరమ్.	14
ఛందసాం యస్తు ధేనూనా – మృషభత్వేన చోదితః, ఇదమేవావధిస్సేతు – రమృతస్య చ ధారణాత్.	15
మేదసా పిహితం కోశం – బ్రహ్మాణో యత్పరం మతమ్, చతస్తస్తస్య మాత్రాస్సుయ – రకారోకారకౌ తథా, మకార శ్చావసానేఽర్థ – మాత్రేతి పరికీర్తితా.	16
పూర్వత్ర భూశ్చ ఋగ్వేదో – బ్రహ్మేష్టవసవస్తథా, గార్హపత్యశ్చ గాయత్రీ – గంగా ప్రాతస్సవ స్తథా.	17
ద్వితీయా తు భువో విష్ణు - రుద్రోఽనుష్టుబ్యజుస్తథా, యమునా దక్షిణాగ్నిశ్చ – మాధ్యందినసవస్త్పతః.	18
తృతీయా చ సువస్సామా – న్యాదిత్యశ్చ మహేశ్వరః, అగ్ని రాహవనీయశ్చ – జగతీ చ సరస్వతీ.	19
తృతీయం సవనం ప్రాకృ – మథర్వత్వేన యన్తతమ్. చతుర్థీ యావసానే ఽర్థ – మాత్రా సా సోమలోకగా.	20
అథర్వాఙ్గిరస స్సంవ - ర్తకోఽగ్ని శ్చ మహాంస్తథా, విరా ట్సభ్యావసథ్యౌ చ – శుతుద్విర్యజ్ఞపుచ్ఛకః.	21
ప్రథమా రక్తవర్ణ స్యా – ద్వితీయా భాస్వరా మతా, తృతీయా విద్యుదాభా సా – చతుర్థీ శుక్లవర్ణినీ.	22
జాతం చ జాయమానం చ – తదోంకారే ప్రతిష్ఠితమ్,	

విశ్వం భూతం చ బువనం — విచిత్రం బహుధా తథా.	23
జాతం చ జాయమానం య — త్తత్సర్వం రుద్ర ఉచ్యతే,	
తస్మి న్నేవ పునః ప్రాణా — స్సర్వమోంకార ఉచ్యతే.	24
ప్రవిలీనం తదోంకారే — పరం బ్రహ్మ సనాతనమ్,	
తస్మాదోంకారజాపీ య — స్స ముక్తో నాత్ర సంశయాః.	25
త్రేతాగ్నేస్త్వార్తన హ్నా ర్వా — శైవాగ్నే ర్వాసమాహితమ్,	
భస్మాభిమంత్ర్య యో మాంతు — ప్రణవేన ప్రపూజపత్.	26
తస్మాత్సరతరో భక్తో — మమా లేకే న విద్యతే,	
శాలాగ్నే ర్దావవహ్నా ర్వా — భాస్మానీయాభిమంత్రితమ్.	27
యో విలింపతి గాత్రాణి — స శూద్రోఽపి విముచ్యతే	
కుశపుశ్చైర్బిల్వదళైః — పుష్పైర్వా గీరిసంభవైః.	28
యో మామర్చయతే నిత్యం — ప్రణవేన ప్రి యో హి సః,	
పుష్పం ఫలం సమూలం వా — పత్రం సలిలమేవ వా.	29
యో దద్యా త్ప్రణవై ర్మహం — త త్కొటిగుణితం భవేత్,	
అహింసా సత్య మస్తేయం — శౌచ మింద్రియనిగ్రహః.	30
యస్యాస్త్యధ్యయనం నిత్యం — స మే భక్త స్స మే ప్రియః,	
ప్రదోషే యో మమ స్థానం — గత్వా పూజయతే తు మామ్.	31
స పరాం శ్రియ మావాప్నోతి — పశ్చా న్తయి విలీయతే,	
అష్టమ్యాం చ చతుర్దశ్యాం — పర్వణో రుభయోరపి.	32
భూతిభూషితపర్వంగో — యః పూజయతి మాం నిశి,	
క్రిష్ణపక్షే విశేషేణ — స మే భక్తస్స మే ప్రియః.	33
ఏకదశ్యాముపోష్యేవ — యః పూజయతి మాం నిశి,	
పోమవారే విశేషేణ స మే భక్తో న నశ్యతి.	34
సంచామ్యుతై స్సాస్నా పయే ద్యః — పంచగవ్యేన వా పునః,	
పుష్యోదకైః కుశజలై స్తస్మా న్వాసః ప్రియో మమ.	35

పయసా సర్విషా చాపి — మధునేక్షురపేవన వా,	
పక్వామృఫలజేనాపి — వారికేళజలేన వా.	36
గంధోదకేన వా మాం యో — రుద్రమంత్రం సముచ్చరన్,	
అభిషిం చేత్తో నాన్యః — కశ్చి త్ప్రియతమో మమ.	37
ఆదిత్యాభిముఖో భూత్వా — హ్యీర్వబాహు ర్జలే స్థితః,	
మాం ధ్యాయ పవ్రవిబింబస్థ — మథర్వామ్మిరసం జపేత్.	38
ప్రవిశేన్నే శరీరేఽసౌ — గృహం గృహపతిర్యథా,	
బృహద్రథంతరం వామ — దేవ్యం దేవవ్రతాని చ.	39
తద్యోగయాజ్యదేహంశ్చ — యో గాయతి మమాగ్రతః,	
ఇహ శ్రియం పరాం భుక్త్వా — నుమ సాముజ్య మాప్నూయాత్.	40
ఈశావాప్యాదిమంత్రాన్యో — జపేన్నిత్యం మమాగ్రతః,	
మత్ప్రాయుజ్య మవాప్నోతి — మమ లోకే మహీయతే.	41
భక్తియోగో మయా ప్రోక్త — ఏవం రఘుకులోద్వహ,	
పర్వకామప్రదోమత్తః కి — మన్య చ్ఛో ముచ్చసి,	42

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం పంచదశోఽధ్యాయః.

షాడశా యము

మోక్షాధికారి నిరూపణము

శ్రీరామ ఉవాచ:-

- భగవన్! మోక్షమార్గో య - స్త్వయా సమ్య గుదాహృతః,
తత్రాధికారిణం బ్రూహి - తత్ర మే సంశయో మహాన్. 1
- బ్రహ్మక్షత్రవిశశ్శూద్ర - స్త్వయాశ్చాత్త్రాధికారిణః,
బ్రహ్మచారీ గృహస్థో వా - ౨మపనీతో౨ థ వా ద్విజః. 2
- వనస్థో వా౨వనస్థో వా - యతిః పాశుపతవ్రతీ,
బహువా౨త్ర కి ముక్తేన - యస్య భక్తి శ్శివార్చనే. 3
- స ఏవాత్రాధికారి స్యా - న్నాన్యచిత్తః కథంచన,
జడో౨న్థో బధిరో మూఠో - నిశ్శౌచః కర్తవ్యతః. 4
- అజ్ఞోపహాసా భక్తాశ్చ - భూతిరుద్రాక్షధారిణః,
లింగీనో యశ్చ వా ద్వేష్టి - తే నైవా౨త్రాధికారిణః 5
- యో మాం గురుం పాశుపతం - వ్రతం ద్వేష్టి నరాధిప,
విష్ణుం వా స న ముచ్యత - జన్మకోటిశతైరపి. 6
- అనేకకర్మసక్తో౨పి - శివజ్ఞానవివర్జితః,
శివభక్తివిహీనశ్చ - సంసారి నైవ ముచ్యతే. 7
- ఆసక్తాః ఫలసంగేన - యే త్వవైదికకర్మణి,
దృష్టమాత్రఫలాస్తే తు - న ముక్తావధికారిణః. 8
- అవిముక్తే ద్వారవత్యాం - శ్రీశైలే పుండరీకకే,
దేహాంతే తారకం బ్రహ్మ - లభతే మదనుగ్రహాత్. 9
- యస్య హస్తా చ పాదౌ చ - మనశ్చైవ సుసమ్యతమ్,
విద్యా తపశ్చ కీర్తిశ్చ - స తీర్థఫలమశ్నుతే. 10
- విప్రస్యామపనీతస్య - విధిరేవ ముదాహృతః,

నాభివ్యాహారయేద్దపత్నా — స్వధానివయనాదృతే	11
స శూద్రేణ సమస్తావ — ద్యావద్వేదాన్న జాయతే, నామసంకీర్తనే ధ్యానే — సర్వ ఏవాభికారణః.	12
సంసారా మ్మచ్యతే జంతు — శ్శివతాదాత్మ్యభావనాత్, తథా దానం తపో వేదా — ధ్యయనం చావ్యకర్త వా.	13
సహస్రాంశం తు వార్హంతి — సర్వదా ధ్యానకర్తణః, జాతిమాశ్రమమం గాని — దేశం కాలమథాపి వా.	14
ఆసనాదీని కర్మాణి — ధ్యానం నాపేక్షతే క్వచిత్. గచ్ఛం స్తిప్తంశ్చరన్వాపి — శయానో వాఽన్యకర్తణీ	15
పాతకేనాపి యుక్తో వా- ధ్యానాదేవ విముచ్యతే, వనేహాభిక్రమనాశోఽస్తి — ప్రత్యవాయో వ విద్యతే	16
స్వల్పమప్యస్య ధర్మస్య — త్రాయతే మహతో భయాత్, ఆశ్చర్యే వా భయే శోకే — క్షుతే వా మమ నామ యః.	17
వ్యాజేనాపి స్మరన్తర్త్య — స్స యాతి పరయాం గతిమ్, మహాపాపై రపి స్ఫుష్టో — దేహాంతే యస్తు మాం స్మరేత్.	18
పంచాక్షరీం నోఽఛరతి — స ముక్తో నాత్ర సంశయః, విశ్వం శివమయం యస్తు — పశ్యత్యాత్మానమాత్మనా.	19
తస్య క్షేత్రేషు తీర్థేషు — కిం కార్యం వాన్యకర్తసు, సర్వేణ సర్వదా కార్యం — భూతిరుద్రాక్షధారణమ్.	20
యుక్తేనాథాప్యయుక్తేన — శివభక్తి మభీస్సతా, నరో భస్మసమాయుక్తో — రుద్రాక్షా వ్యస్తు ధారయేత్.	21
మహాపాపైరపి స్ఫుష్టో — ముచ్యతే నాత్ర సంశయః, అన్యాని శైవకర్మాణి — కరోతు న కరోతు వా.	22
శివనామ జపే ద్యస్తు — సర్వథా ముచ్యతే తు సః, అంతకాలే తు రుద్రాక్షా — న్విభూతిం ధారయేత్తు యః.	23

మహాపాపాపపాపాపాపై — రపి స్పృష్టో నరాధమః, సర్వథా నోపసర్పంతి — తం జనం యమకింకరాః.	24
బిల్వంఁఱిల మృదా యస్తు — శలీర ముపలింపతి, అమృకాలేఁ0తకజనై — స్సదూరీ క్రియతే నరః.	25
ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం షోడశోఁధ్యాయః.	

సప్తదశాధ్యాయము

పూజావిధానము

శ్రీరామ ఉవాచ:-

- భగవన్! పూజితః కుత్ర — కుత్రవా త్వం ప్రసీదసి,
తద్బ్రూ హోమ జిజ్ఞాసా — వర్తతే మహతీ విభో. 1
- మృదా వా గోమయేనాపి — భస్మనా చందనేవ వా,
సికతాభిర్దారుణా వా — పాషాణేనాపి నిర్మితా. 2
- లోహేనవాథ రంగేణ — కాంస్యకర్పూరపిత్తలైః,
తామ్ర రౌప్యనువర్ణైర్వా — రత్నై ర్నానావిధైరపి 3
- అథ వా పారదేవైన — కర్పూ రేణాథ వా కృతా,
ప్రతిమా శివలింగం వా — ద్రవ్యై రేతైః కృతం తు యత్. 4
- తత్ర మాం పూజయే త్తేషు — ఫలం కోటిగుణో త్తరమ్.
మృద్దారుకాంప్యలోహైశ్చ — పాషాణేనాపి నిర్మితా. 5
- గృహిణా ప్రతిమా కార్యా — శివం శశ్వదభీష్పతా,
ఆయు శ్శ్రీయం కులం ధర్మం — పుత్రానాప్నోతి తైఃక్రమాత్. 6
- బిల్వవృక్షే తతృలే వా — యో మాం పూజయతే నరః,
పరాం శ్రీయ మిహ ప్రాప్య — మమ లోకే మహీయతే. 7
- బిల్వవృక్షం సమాశ్రిత్య — యో మంత్రా న్విధినా జపేత్,
ఏకేన దివసేనైవ — తత్పురశ్చరణం భవేత్. 8
- యస్తు బిల్వవనే నిత్యం — కుటీం కృత్వా వసేన్నరః,
సర్వే మంత్రాః ప్రసిద్ధ్యంతి — జపమాత్రేణ కేవలమ్. 9
- సర్వతాగ్రే నదీతీరే — బిల్వంఊలే శివాలయే,
అగ్నిహోత్రే కేశవస్య — సన్నిధౌ చ జపేత్తు యః. 10
- నైవాప్య విఘ్నం కుర్వంతి — దానవా యక్షరాక్షసాః,

- తం న స్పృశంతి పాపాని – శివసాయుజ్య మృచ్ఛతి. 11
- స్థండిలే వా జలే వహో – వా □ శ ఏవ వా,
గిరౌ స్వాత్మని వా యో మాం – పూజయేత్ప్రయతో నరః. 12
- స కృత్స్నం ఫల మాప్నోతి – లవమాత్రేణ రాఘవ,
ఆత్మపూజాసమా నాస్తి – పూజా రఘుకులోద్వహ. 13
- మత్సాయుజ్య మవాప్నోతి – చండాలోఽప్యాత్మపూజయా.
సర్వా న్కామా నవాప్నోతి – మనుష్యః కంబలాసనే. 14
- కృష్ణాజినే భవేన్నుక్తి – రోక్ష శ్రీర్వాస్తుచర్షణి,
కుశాసనే భవేద్జ్ఞాన – మారోగ్యం పత్రనిర్మి □. 15
- పాషాణే దుఃఖ మాప్నోతి – కాష్ఠే నానావిధాన్ గదాన్,
వస్త్రే శ్రియవాప్నోతి – భూమౌ మంత్రో న సిద్ధ్యతి. 16
- ఉదఙ్ముఖః ప్రాఙ్ముఖో వా – జపం పూజాం సమాచరేత్.

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం సప్తదశోఽధ్యాయః.

అష్టాదశాధ్యాయము

జపలక్షణము

శ్రీభగవా నువాచః-

- అక్షమాలావిధం వక్ష్యే - శృణుష్వాఽవహితో నృప,
సామ్రాజ్యం స్ఫటికో దద్యా - త్పుత్రజీవః పరాం శ్రియమ్. 1
- ఆత్మజ్ఞానం కుశగ్రంథీ - రుద్రాక్ష స్సర్వకామదః,
ప్రవాళైశ్చ కృతా మాలా - సర్వలోకవశప్రదా. 2
- మోక్షప్రదా చ మాలా స్యా - దామలక్యాః ఫలైః కృతా,
ముక్తాఫలైః కృతా మాలా - సర్వవిద్యాప్రదాయినీ 3
- మాణిక్యరచితా మాలా - త్రైలోక్యస్య వశంకరీ,
నీలై ర్మరకతైర్వాపి - కృతా శత్రుభయప్రదా. 4
- మవర్ణరచితా మాలా - దద్యాద్వై మహతీం శ్రియమ్,
తథా రౌప్యమయయా మాలా - కన్యాం యచ్ఛతి కామితామ్. 5
- ఉక్తానాం సర్వకామానాం - దాయినీ పారదైః కృతా,
అష్టోత్తరశతం మాలా - తత్ర ప్యాదుత్తమోత్తమా. 6
- శతసంఖ్యోత్తమా మాలా - సంచాశన్తధ్యమా మతా,
చతుః పంచాశతీ యద్యా - ప్యథవా సప్తవింశతిః. 7
- అథవా పంచవింశత్యా - యది స్యాచ్ఛతనిర్మితా,
సంచాశదక్షరాణ్యత్రా - మలోమప్రతిలోమతః. 8
- ఇత్యేవం స్థాపయేత్స్సప్తం - న కస్తే చిత్ప్రదర్శయేత్,
వరైన్యస్తయా యస్తు - క్రియతే మాలయా జపః. 9
- ఏకవరేణ తస్యైవ - పురశ్చర్యా కృతా భవేత్,
సవ్యపాణిం గుడే స్థప్య - దక్షిణం చ ధ్వజోపరి. 10
- యోనిముద్రాబంధ ఏవం - భవేదాసనముత్తమమ్,

యోనిముద్రాసనే స్థిత్యా - ప్రజపే ద్య స్సమాహితః.	11
యం కంచి దపి వా మంత్రం - తస్య స్యుస్సర్వసిద్ధయః, ఛిన్నా రుద్ధాస్తంభితాశ్చ - మీలితా మూర్భితా స్తథా.	12
సుప్తా మత్తా హీనవీర్యా - దగ్ధాః ప్రత్యర్థిపక్షగాః, బాలా యౌవనమత్తాశ్చ - వృద్ధా మంత్రాశ్చ యే మతాః.	13
యోనిముద్రాసనే స్థిత్యా - మంత్రానేవంవిధాన్జపేత్, తస్య సిద్ధ్యంతి తే మంత్రాః - నాన్యస్యతు కథంచన.	14
బ్రహ్మాం ముహూర్తమారభ్య - మధ్యాహ్నం ప్రజపేన్మనుమ్, అతః క్షుర్ధ్వం కృతే జాప్యే - వినాశో భవతి ధ్రువమ్.	15
పురశ్చర్యావిధానేషు - సర్వకామ్యఫలేష్వపి, నిత్యే నైమిత్తికే వాపి - తపశ్చర్యాసు వా పునః.	16
సర్వదైవ జపః కార్యో - న దోష స్తత్ర కశ్చన, యస్తు రుద్రం జపేన్ని త్యం - ధ్యాయమానో మమాకృతిమ్, షడక్షరం వా ప్రణవం - నిష్కామో నిర్జితేంద్రియః.	17
తథాధర్వశిరోమంత్రం - కైవల్యం వా రఘూత్తమ! స తేనైవ చ దేహేన - శివస్సంజాయతే స్వయమ్.	18
అభీతే శివగీతాం యో - నిత్యమేతాం జవేత్తు యః, శృణుయాద్వాసన ముక్తస్యా - త్సంసారా □ సంశయః.	19
ఏవముక్త్యా మహాదేవ - స్తత్రైవాంతరభీయత. రామః కృతార్థ మాత్మాన - మమస్యత తథైవ సః, ఏవం మయా సమాసేన - శివగీతా సమీరితా.	20
ఏతాం యః ప్రజపేన్ని త్యం - శృణుయాద్వా సమాహితః, ఏకాగ్రచిత్తో యో మర్త్యో - తస్య ముక్తిః కరే స్థితా.	21
అతః శ్శృణుధ్వం మునయో - నిత్యమేతాం సమాహితాః, అనాయాసేనైవ ముక్తి - ర్భవితా నాత్ర సంశయః.	22

కాయక్లేశో మనఃక్షోభో — ధనహాని ర్క్షా చాత్మనః, న పీడా శ్రవణాదేవ — యస్మా త్కైవల్యమాప్నూయాత్. శివగీతా మతో నిత్యం — శృణుధ్వం మునిసత్తమాః, ఆద్యవ్రభృతి నస్సూత! — త్వమాచార్యః పితా గురుః.	24
అవిద్యాయాః పరం పారం — యస్మాత్తారయితాపి నః, ఉత్పాదక బ్రహ్మాదాత్రో — ర్గలీయాన్ బ్రహ్మాదః పితా. తస్మాత్పూ తాత్మజ! త్వత్త — స్సత్యం నాన్యోఽ స్తి నో గురుః ఇత్యుత్క్యా ప్రయయు స్స ర్వే — సాయమ్సంధ్యాముపాసితుమ్, స్తువంత స్సూతపుత్రం తే — సంతుష్టా గోమతీతటమ్.	25 27

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే, శివగీతాయాం అష్టాదశోఽధ్యాయః.